

Anexa nr. 1 la Contractul de management nr.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD		
Nr.	26385	
Ziua	Luna	Anul
10	11	2025

PROIECT DE MANAGEMENT

PENTRU COMPLEXUL MUZEAL ARAD

(2026-2027-2028-2029)

NOIEMBRIE 2025

CUPRINS

Introducere	1
A.. Analiza socio-culturală a mediului în care își desfășoară activitatea instituția și propuneri privind evoluția acesteia în sistemul instituțional existent.....	2
A.1. Instituții, organizații, grupuri informale (analiza factorilor interesați) care se adresează aceleiași comunități	2
A.2. Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări	7
A.3. Analiza imaginii existente a Muzeului și propuneri pentru îmbunătățirea acesteia.....	9
A.4. Propuneri pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari (studii de consum, cercetări, alte surse de informare).....	11
A.5. Grupurile țintă ale activităților Muzeului pe termen scurt/mediu.....	12
A.6. Profilul beneficiarului actual.....	13
B. Analiza activității Muzeului și propuneri pentru îmbunătățirea acesteia.....	14
B.1. Analiza programelor și a proiectelor Muzeului.....	14
B.2. Concluzii.....	15
B.2.1. Reformularea mesajului după caz.....	15
B.2.2. Descrierea principalelor direcții pentru îndeplinirea misiunii.....	16
C. Analiza organizării Muzeului și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, după caz.....	20
C.1. Analiza reglementărilor interne ale Muzeului și a actelor normative incidente.....	20
C.2 Propuneri privind modificarea reglementărilor interne.....	20
C.3. Analiza capacității instituționale din punctul de vedere al resursei umane proprii și/sau externalizate.....	22
C.4. Analiza capacității instituționale din punct de vedere al spațiilor și patrimoniului Muzeului, propuneri de îmbunătățire.....	23
C.5. Viziunea proprie asupra utilizării instituției delegării, ca modalitate legală de asigurare a continuității procesului managerial.....	25
D. Analiza situației economico-financiare a Muzeului.....	26

D.1. Analiza datelor de buget din caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție.....	26
D.1.1. bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii).....	26
D.1.2. bugetul de cheltuieli (personal; bunuri și servicii din care: cheltuieli de întreținere, colaboratori; cheltuieli de capital).....	26
D.2. Analiza comparative a cheltuielilor (estimate și, după caz, realizate) în perioada/perioadele indicate în caietul de obiective, completate cu informații solicitate /obținute de la instituție.....	27
D.3. Soluții și propuneri privind gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției.....	29
D.3.1. Analiza veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției (în funcție de tipurile de produse /servicii oferite de instituțiile de cultură – spectacole, expoziții, servicii infodocumentare etc.) pe categorii de produse/servicii, precum și pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente; cu menționarea celorlalte facilități practicate.	29
D.3.2. Analiza veniturilor proprii realizate din alte activități ale Muzeului.....	29
D.3.3. Analiza veniturilor proprii realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale.....	30
D.4. Soluții și propuneri privind gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor.....	30
D. 4.1. Analiza ponderii cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor	30
D. 4.2. Analiza ponderii cheltuielilor de capital din bugetul total.....	30
D.4.3. Analiza gradului de acoperire a cheltuielilor cu salariile din subvenție/alocație.....	31
D.4.4. Ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele individuale de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile).....	31
D.4.5. Cheltuieli pe beneficiar, din care.....	32
E. Strategia, programele și planul de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice a instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate.	32
E.1. Viziune.....	32
E.2. Misiune.....	32
E.3. Obiective (generale și specifice).....	32

E.4. Strategia culturală, pentru întreaga perioadă de management.....	33
E.5. Strategie și planul de marketing.....	35
E.6. Programe propuse pentru întreaga perioadă de management.....	37
E.7. Proiectele din cadrul programelor.....	37
E.8. Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management.....	38
F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, planificate pentru perioada de management, a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor Muzeului ce pot fi atrase din alte surse.....	39
F.1. Proiectul de venituri și cheltuieli pe perioada managementului	39
F.2. Numărul estimat al beneficiarilor pentru perioada managementului.....	40
F.3. Programul minimal estimat pentru perioada de management aprobată (Anexă).....	40

INTRODUCERE

Muzeul din Arad a fost deschis în 1893 ca expoziție de Relicve ale Revoluției din 1848, ca urmare a eforturilor depuse, timp de mai mulți ani, la inițiativa **Asociației Kőlcsey**, o asociație culturală maghiară, înființată în 14 martie 1881. Primul custode de colecție a fost Varjassi Árpád, un arhitect și profesor arădean, membru al Asociației Kőlcsey, care fusese ales președintele comisiei de constituire a muzeului încă din 1891. În anul 1913 muzeul a fost transferat în nou construitul **Palat Cultural**, împreună cu filarmonica și biblioteca orașului. Aici au fost amenajate, alături de vechea expoziție de relicve, săli de expunere pentru colecția de arheologie și istorie medievală, precum și o galerie de artă europeană. În perioada interbelică au mai fost adăugate o expoziție de etnografie și două camere memoriale dedicate oamenilor politici arădeni Vasile Goldiș și Ștefan Cicio-Pop (1934). În perioada 1920-1944, Palatul Cultural, subordonat primăriei, a avut doar 4 angajați, în frunte cu directorul, dr. Nichi Lazăr.

După preluarea puterii de către comuniști, colecțiile și expozițiile de bază ale muzeului au fost reorganizate în spiritul noii ideologii. În 1954-1955 au fost redeschise secția de istorie veche, "Muzeul Revoluției de la 1848" și Galeria de artă, iar în 1956 , expoziția de etnografie.

În intervalul 1958-1988 au fost amenajate mai multe secții ale muzeului în județ: **Muzeul orășenesc** din Lipova în 1958; **Muzeul Memorial I. Slavici și E. Monția** din Șiria în 1960; **Muzeul de Artă și Etnografie** din Săvârșin în 1988 și **Muzeul Viei și Vinului** din Miniș în 1988. În urma unei reamenajări radicale, care a durat mai mult de doi ani, expoziția permanentă de arheologie și istorie din cadrul Palatului Cultural, a fost redeschisă în martie 1979. Galeria de artă a fost mutată într-un nou sediu, pe care îl ocupă și astăzi, unde a fost vernisată în 1984.

În urma schimbărilor politice aduse de **Revoluția din Decembrie 1989**, expozițiile de bază ale muzeului au fost eliberate de balastul ideologic. În 1992 a fost deschisă secția de științe ale naturii. Galeria de artă, remodelată în întregime, a fost vernisată, în forma ei actuală, în 1998. În anul 2004 s-a format colecția dedicată Revoluției din 1989 și a fost vernisată prima expoziție "Arad- Decembrie 1989". Din 2008, datorită unei generoase donații, muzeul a devenit proprietarul *Casei memoriale și colecției de artă Eugen și Eugenia Popa* din Săvârșin. În anul 2012 a fost redeschis Muzeul Memorial I. Slavici și E. Monția, dedicat celor două personalități arădene, dar și Revoluției de la 1848. Expoziția "Tezaur. 1848/1849" a fost inaugurată în 2015.

Activitatea editorială a muzeului a început în anul 1967, când a fost tipărit primul număr al revistei *Ziridava*, revistă reeditată din 2012 sub numele *Ziridava, Studia archaeologica*, acreditată la nivel național și indexată în baze de date internaționale. Începând din 1992 se editează și revista *Studii și Comunicări de Artă și Arhitectură*, din 1995 *Armonii Naturale*, incluzând cercetări în domeniul științelor naturii, iar din 1999 *Zărandul*, revistă de cercetări etnologice. La acestea se adaugă cele zece volume din seria *Minorități*, în care sunt publicate lucrările prezentate la simpozioanele internaționale de antropologia minorităților.

La început, colecția Muzeului de relicve poseda 2393 bunuri culturale, în 1901. În jurul anului 1922, colecția muzeului arădean a ajuns la 3916 bunuri culturale. În anul 1968 colecția muzeului număra 17 058 piese, În prezent, Complexul Muzeal Arad deține un patrimoniu cultural mobil, înregistrat și catalogat, de **138 227** piese, dintre care 253 clasate, 41 fiind încadrate la categoria tezaur național.

În 2020 a fost modernizată complet secția de **Științe ale Naturii**, într-o abordare interactivă, fiind rearanjată și împărțită în 6 săli. Noutatea constă însă în „tunelurile” extinse care imită interiorul unei peșteri, în care găsim atât minerale aflate în posesia muzeului, fragmente osoase de urs de peșteră (clasate în tezaur), cât și o replică din ceară a unei familii de oameni preistorici. Expoziția valorifică rezervațiile speologice de

importanță națională Peștera Duțu (Valea Mare), Peștera Sinesie (Căprioara) și Peștera cu apă de la moară (Moneasa). Rezervațiile paleontologice de importanță națională de pe Valea Mureșului, de la Zăbalț și Monoroștia, sunt reconstituite într-o spațiu exclusiv dedicat colecției de paleontologie: fragmente osteologice de mamut, mastodont descoperite la Arad-Ceala, coarne de cerb uriaș și bizon, fosile de plante, și moluște. Sălile unde se află expoziția de științe naturale au fost echipate și cu un nou sistem audio care imită sunetele ambientale din natură, respectiv ghiduri audio, panouri informative cu ecran touchscreen și, pentru vizitatorii cu deficiențe de vedere, cu scriere în alfabet Braille. Ultima sală este dedicată **Parcului Natural Lunca Mureșului – sit Natura 2000**, sit de importanță comunitară SPA și SCI și **sit de importanță internațională Ramsar** (zonă umedă), unde este prezentată flora și fauna specifică, dar și ocupațiile locuitorilor săi: creșterea animalelor, vânătoarea, pescuitul, transportul sării pe Mureș, vedeta acestui segment expozițional fiind monoxila descoperită în albia Mureșului, în anul 2012 (exponat clasat în categoria tezaur național). Sunt și două figuri de ceară, reprezentând doi pescari, precum și o „*hologramă*” – o înregistrare video, de fapt, a unui pescar, proiectată pe o siluetă din sticlă.

În anul 2022 a fost inaugurată Pinacoteca în care sunt expuse capodopere ale picturii europene de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX, inclusiv Tripticul lui Feszty Arpad. În mai 2023, pe baza unui nou concept, a fost vernisată **Galeria de Artă Românească** (care cuprinde picturi reprezentative ale marilor artiști români din veacurile XIX-XX), la etajul doi al clădirii de pe strada Gheorghe Popa de Teiuș.

În anul 2024 s-a redeschis **expoziția permanentă de arheologie** a Complexului Muzeal Arad, pe baza unui nou concept, într-o manieră interactivă, focalizată pe istoria Juețului Arad, din preistorie până la începutul Evului Mediu. În paralel cu redeschiderea pentru public a unor expoziții permanente de arheologie, artă și științele naturii, în anul 2024 au fost inaugurate **două spații pentru expoziții temporare**, ambele situate în Palatul Cultural și care găzduiesc expoziții atât din colecția muzeului, cât și expoziții realizate în parteneriat cu alte muzee/instituții de cultură, atât din Arad, cât și din străinătate

Complexul Muzeal Arad are în posesie și administrare 2 monumente istorice: o parte din **Palatul Cultural** (unde se află sediul și expozițiile de bază, permanente ale muzeului) și **Muzeul Orășenesc Lipova**. De asemenea, în toamna anului 2020, cu sprijinul Consiliului Județean Arad, Complexul Muzeal Arad a preluat în administrare **cuptorul de topit fier "Jumelt" (ruine) de la Zimbru** (sat Zimbru, comuna Gurahont)- monument istoric.

A. Analiza socio-culturală a mediului în care își desfășoară activitatea Muzeul și propuneri privind evoluția acestuia în sistemul instituțional existent:

A.1. Instituții, organizații, grupuri informale (analiza factorilor interesați) care se adresează aceleiași comunități:

a) Instituții de cultură din municipiul și județul Arad cu care muzeul arădean a colaborat în anii 2023, 2024 și 2025

1. Biblioteca Județeană "A.D. Xenopol" din Arad – str. Gh. Popa de Teiuș, nr. 2-4

Prima bibliotecă publică din Arad se deschide în anul 1913, odată cu darea în folosință a Palatului Cultural. Construcția în stil eclectic cu elemente decorative interioare *secession* a fost ridicată după planurile arhitectului arădean Lajos Szántay (1872-1961), cu scopul de a găzdui atât muzeul și biblioteca cât și filarmonica orașului. La inaugurarea sa, biblioteca publică a Aradului preia fondul de carte al Asociației Culturale Kölcsey. În 1921 au fost donate peste 2032 de volume din biblioteca personală a istoricului

Alexandru D. Xenopol de către soția acestuia, Riria Xenopol. În 1951, Biblioteca ia denumirea de Biblioteca Centrală Regională (se înființează Secția pentru copii, numită inițial "*Biblioteca regională pentru copii*"). În 1956, instituția este numită Biblioteca Centrală Raională Arad, iar în 1968 devine Biblioteca Municipală Arad. În anul 1974, se transformă în Biblioteca Județeană Arad. În 1995, Biblioteca primește numele pe care îl poartă astăzi, *Biblioteca Județeană "Alexandru D. Xenopol"* Arad. La 4 aprilie 1995 au fost sărbătorite, pentru prima dată la Arad, *Zilele Bibliotecii "Alexandru D. Xenopol"*. Azi fondul de carte al Bibliotecii Județene "Alexandru D. Xenopol" însumează aproximativ 500.000 U.B. Fondul de carte de patrimoniu cuprinde 22.000 de volume (în limbile latină, maghiară, franceză, germană, română, italiană, engleză, greacă, ebraică), 646 de manuscrise și 23 de incunabule.

Biblioteca Județeană din Arad conține un bogat fond de patrimoniu, unic în țară. În ultimii ani am avut un parteneriat eficient, derulând în colaborare mai multe proiecte culturale, științifice, de patrimoniu și educaționale importante, de impact. Este de menționat și posibilitatea dezvoltării unor raporturi contractuale pentru restaurarea unor piese din patrimoniul ambelor instituții. În anii 2021, 2022, 2023, 2024 și 2025, Complexul Muzeal Arad a organizat mai multe expoziții naționale și internaționale în parteneriat cu Biblioteca Județeană din Arad, precum și o serie de conferințe și manifestări științifice (*Zilele Administrației Arădene*, etc.) Ne propunem dezvoltarea acestui parteneriat, prin participarea la proiecte naționale și europene, care să valorifice patrimoniul cultural comun al celor două instituții.

2. Centrul Municipal de Cultură Arad – Bulevardul Revoluției, nr. 97.

În ultimii ani, Centrul Municipal de Cultură Arad a susținut un mare număr de proiecte științifice și culturale vizând istoria și cultura municipiului Arad, la care au participat și istorici de la Complexul Muzeal Arad. Muzeul arădean a participat la conferințele științifice organizate către Centrul Cultural Municipal cu ocazia *Zilelor Aradului*, în luna august, în fiecare an. În consecință, propunem continuarea cooperării, în cadrul unor viitoare proiecte culturale și de cercetare focalizate pe istoria și patrimoniul municipiului Arad.

3. Centrul Cultural Județean Arad- str. George Barițiu, nr. 16.

Înființat în 2001, având statutul de instituție subordonată Consiliului Județean Arad, CCJA s-a remarcat în ultimii ani prin numărul mare de inițiative culturale și de proiecte promovate și realizate. Misiunea CCJA constă în ducerea la îndeplinire a Strategiei Culturale a Județului Arad și a dezvoltării turismului în județul nostru, în domeniile conservării și promovării patrimoniului cultural material și imaterial al județului Arad în context regional, național și european. Este unul dintre principalii organizatori sau coorganizatori de evenimente și manifestări culturale din județul Arad, alături de Biblioteca Județeană "A.D. Xenopol" și de Complexul Muzeal Arad. Muzeal arădean, în ultimii ani, a realizat mai mult acțiuni culturale, în parteneriat cu Centrul Cultural Județean Arad.

Propunem o colaborare mai eficientă, în cadrul unor activități și proiecte culturale, de promovare și valorificare a patrimoniului cultural al județului Arad, precum și realizarea unui transfer reciproc de expertiză profesională, schimb de bune practici, mai ales pentru domeniile educaționale ale Școlii populare de artă și celelalte departamente din cadrul CCJA.

4. Filarmonica de Stat – Piața George Enescu nr. 1

În actualul sediu din Palatul Culturii funcționează, încă din anul 1913, Filarmonica Arad, o instituție culturală de înalt prestigiu muzical, aflată azi în subordinea primăriei municipiului Arad. Filarmonica de Stat Arad posedă un potențial deosebit pentru a realiza diferite tipuri de spectacole, iar funcționarea în aceeași clădire, împreună cu secțiile

Complexului Muzeal Arad, oferă posibilitatea dezvoltării unui parteneriat important, de lungă durată, care să pună în valoare ambele instituții arădene. Din punct de vedere muzeistic, dar și cultural artistic, este posibil de a fi putea fi prezentată sau măcar evidențiată, viața și opera marilor compozitori care au trecut pragul Palatului Cultural sau au concerta în Arad ca Liszt, Brahms, Bela Bartok, George Enescu etc. În ultimii ani, Complexul Muzeal Arad a derulat mai multe proiecte culturale împreună cu Filarmonica.

Ne dorim ca parteneriatul început între muzeul arădean și Filarmonică să continue și în anii următori, să se dezvolte, în beneficiul ambelor instituții.

5. Teatrul Clasic "Ioan Slavici" din Arad – Bulevardul Revoluției nr. 103, 310.

Instituție de cultură aflată în subordinea Primăriei municipiului Arad, Teatrul Clasic "Ioan Slavici", în ultimii ani, a dezvoltat proiecte, festivaluri, adresate adulților dar și elevilor și studenților, care s-au impus prin valoare, la nivel național și european: *Festivalul Internațional de Teatru Nou*, *Trupa de Marionete Arad*, *Festivalul Internațional de Teatru Clasic*. Am realizat o colaborare cu această instituție de cultură arădeană, în ultimii ani, care a completat activitățile culturale ale muzeului arădean, prin punerea în scenă a unor spectacole speciale. În viitor vom continua cooperarea pentru evenimentele și proiectele pe care dorim să le implementăm pentru valorificarea unor importante obiective de patrimoniu cultural ale județului Arad (biserici, cetăți, castele, festivaluri etc.).

6. Muzeul Memorial Universitar "Vasile Goldiș" – str. Vasile Goldiș, nr. 6.

Muzeul a fost inaugurat în 2003, în Palatul Românul, fiind administrat de Universitatea de Vest "Vasile Goldiș", adăpostind fosta tipografie a ziarului "Românul" și numeroase documente și obiecte personale, care i-au aparținut lui Vasile Goldiș. Am realizat activități educative și culturale în parteneriat, la *Noaptea Muzeelor*, având în vedere promovarea valorilor și personalităților românești, în cadrul unor acțiuni, elevilor și studenților.

7. Muzeul Preparandiei din Arad- str. Preparandiei, nr. 13

Este fosta casă a Preparandiei, înființată în 1812, aflată în administrarea Primăriei municipiului Arad. Clădirea face parte din Ansamblul Urban Arad, înregistrat la rândul său ca monument istoric conform listei anexă la Ordinul nr. 2314/2009. Muzeul Preparandiei posedă manuale vechi, o literatură didactică bogată, astfel că putem realiza o cooperare în vederea realizării în comun a unor publicații focalizate pe istoria învățământului. Am organizat în 2025 lansări de carte în colaborare, în curtea Muzeului Preparandiei.

8. Casa de Cultură a Sindicatelor Arad- str. Corneliu Coposu, nr. 8.

Și-a început activitatea în anul 1976, orientată cu precădere spre domeniul spectacolelor. Deține una dintre cele mai mari săli pentru spectacole din municipiul Arad. Dorim să colaborăm în contextul organizării unor evenimente de promovare a patrimoniului cultural al județului Arad, organizarea unor expoziții în foaierea casei de cultură etc.

b) Instituții de învățământ din Județul Arad

1. Universitatea "Aurel Vlaicu" din Arad –avem mai multe parteneriate pentru realizarea de proiecte culturale de interes comun, proiecte științifice și educaționale, în contextul promovării și valorificării patrimoniului cultural al Complexului Muzeal Arad. Există oportunități de colaborare, în special cu Facultatea de Științe Umaniste și Sociale, Facultatea de Turism și Protecția Mediului, Facultatea de Design etc. În fiecare vară, studenți de la Universitatea "Aurel Vlaicu" desfășoară mai multe activități, în cadrul practicii de specialitate, în muzeul arădean (de exemplu studenți de la Facultatea de

Design). În 2021, 2022, 2023, 2024 și 2025, Complexul Muzeal Arad a fost partener al Universității "Aurel Vlaicu" la *Noaptea Europeană a Cercetătorilor*.

2. **Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" din Arad** –avem parteneriate pentru elaborarea și derularea unor proiecte culturale și științifice de interes comun, în vederea valorificării patrimoniului Complexului Muzeal Arad și al județului Arad. Există oportunități de colaborare eficientă cu Facultatea de Științe Socio-Umane și Educație Fizică și Sport, cu profesori și studenți de la specializările Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar, Comunicare și Relații Publice dar și Biologie (cu secția de Științe ale naturii a muzeului).

3. **Universitatea de Vest din Timișoara** ste implicată în proiecte comune cu muzeul arădean, privind practica de specialitate a studenților de la Istorie, inclusiv cea aheologică de pe șantierul de la Sântana.

4. **Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj – Napoca** are ca partener Complexul Muzeal Arad în privința practicii de specialitate dat și a practicii aheologice pe șantierul de la Sântana, sub coordonarea prof. univ. dr. Florin Gogâltan.

5. **Inspectoratul Școlar Județean Arad** a derulat în ultimii ani mai multe proiecte culturale în parteneriat cu muzeul arădean, care oferă cărți pentru premiarea elevilor merituoși de la diferite concursuri și olimpiade școlare.

4. **Unități școlare din municipiul și județul Arad**

Complexul Muzeal Arad a încheiat protocoale de colaborare cu multe școli gimnaziale, licee și colegii din municipiul și Județul Arad: Colegiul Național "Preparandia D. Țichindeal", Colegiul Național "Moise Nicoară", Colegiul Național "Elena Ghiba Birta", Colegiul de Arte "Sabin Drăgoi", Liceul Baptist "Alexa Popovici" Arad, Liceul Teoretic "Atanasie Mariescu" Lipova, Liceul Teoretic Pâncota, Școala Gimnazială "Regina Maria" din Arad, Școala Gimnazială "Ioan Slavici" Șiria, etc. cu care am desfășurat mai multe proiecte educaționale, în format fizic sau online, în săptămâna *Școala altfel*, *Școala Verde*, dar și cu alte ocazii, în anii 2021, 2022, 2023, 2024 și 2025. S-au desfășurat și activități specifice, în cadrul cercurilor de istorie din licee sau vizând colecții școlare de patrimoniu din unități de învățământ din municipiul și Județul Arad. Ne dorim să extindem colaborarea cu cât mai multe școli și licee din județul Arad, pentru un număr mai mare de elevi să participe la activitățile muzeului arădean.

c) **Alți potențiali operatori culturali**

1. Autoritățile publice, județene și locale, în primul rând **Consiliul Județean Arad, Primăria Municipiului Arad**, dar și primăriile orașelor și comunelor din județ, care sunt organizatori și finanțatori de proiecte culturale (Primăria Lipova, Primăria Ineu, Primăria Pâncota, Primăria Sebiș, Primăria Ghioroc, Primăria Șiria, Primăria Păuliș, Primăria Săvârșin și Primăria Zăbrani).

2. **Forumul Democrat al Germanilor din România – Filiala Arad**

Reprezintă o asociație etnică germană, care desfășoară activități culturale, având în vedere conservarea și dezvoltarea identității prin promovarea culturii germane, dăruind și sociale, oferind asistență socială membrilor comunității aflați în dificultate și a celor care au fost deportați în U.R.S.S. Forumul realizează și promovare economică, prin Fundația Bănățeană "Banatia" Timișoara și consiliere economică pentru investitorii veniți din Germania și Austria. Scopul FDGR este să reprezinte interesele populației germane din Arad, precum și intermedierea dintre spațiul de cultură românesc și cel de cultură germană, evidențiind aportul culturii germane în istoria Aradului. Muzeul a colaborat cu FDGR- filiala Arad, în organizarea unor evenimente culturale și conferințe științifice.

3. **Comunitatea Evreilor din Arad** - str. Tribunalul Dobra nr. 10, Arad

Este o asociație etnică care promovează tradițiile culturale ale evreilor din spațiul arădean, care organizează manifestări religioase, în spiritul sărbătorilor mozaice și care gestionează sinagoga neologă din Arad, având preocupări și în sfera cunoașterii Israelului.

și a istoriei evreilor. Muzeul din Arad a participat în mai multe proiecte comune și evenimente culturale cu Comunitatea Evreilor din Arad (de exemplu *Comemorarea Holocaustului* în fiecare an) și ne dorim ca acest parteneriat să continue și în viitor.

4. **Uniunea Sârbilor din Arad** – str. Ion Georgescu, nr. 4B- colaborează cu muzeul arădean în organizarea unor evenimente culturale referitoare la istoria comunității sârbești arădene și în organizarea unor manifestări științifice.

5. **Asociația Foto Club Arad** – str. Făt Frumos, Bl. A2, scara B, ap. 19

Este o asociație culturală care se focalizează asupra organizării și participării la diverse saloane foto din țară și străinătate, organizarea unor work-shopuri foto în diverse localități, realizarea de cursuri foto autorizate, tipărirea de albume fotografice, precum și mobilizarea membrilor săi pentru realizarea unor creații artistice originale și de înaltă calitate. În fiecare an, sala Clio a Complexului Muzeal Arad găzduiește mai mult expoziții de fotografie, realizate de mai mulți fotografi arădeni și din țară, unii dintre ei obținând premii și distincții la concursuri internaționale.

6. **Asociația Foștilor Deținuți Politici Anticomuniști – filiala Arad** – Bld. Revoluției, nr. 73. Are ca obiectiv apărarea drepturilor membrilor, ridicarea de troițe și monumente în memoria victimelor comunismului, dar și participarea unor membri la ore de educație nonformală desfășurate în săptămâna "Școala Altfe", la școli și licee din municipiul Arad.

7. **Parcul Natural "Lunca Mureșului" R.A.** a fost instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 2151/2004. Parcul Natural Lunca Mureșului corespunde categoriei a V-a în sistemul de clasificare a ariilor protejate, sistem elaborat de Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii – I.U.C.N. Complexul Muzeal Arad a încheiat în 2020 un protocol de colaborare cu administrația Parcului Natural "Lunca Mureșului" R.A. în vederea derulării unor acțiuni și proiecte comune privind valorificarea patrimoniului natural al luncii Mureșului Inferior.

8. **Organizația Ecologică "Ecmond" Arad** – str. Dornei, nr. 34.

Reprezintă un ONG focalizat pe promovarea unei atitudini de respect față de natură, monitorizarea problemelor ecologice, protecția mediului înconjurător, susținerea unor programe moderne de educație ecologică, etc.

9. **Centrul Zonal Ecologic Arad** – Str. Ștefan Cicio-Pop, nr. 17

Este un ONG care promovează protecția mediului și educația ecologică, dezvoltarea raporturilor dintre organizațiile cu preocupări de mediu, susținerea acestora în realizarea de activități ecologice, administrarea O.N.G.-ului, partener în Serviciul tehnic de Intervenție, la dezastre, împreună cu Consiliul Județean Arad și Inspectoratul Județean de Protecție Civilă Arad.

10. **Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania (Asociația Culturală "Kolcsey")**- str. Alecu Russo, nr. 6, Arad. Este o asociație culturală care are ca obiective promovarea culturii și artei maghiare, prin tipărituri, organizarea de evenimente culturale etc., fiind continuatoarea fostei Asociații care a fondat muzeul arădean. În ultimii ani, muzeul arădean a organizat mai multe expoziții și sesiuni de comunicări științifice cu Asociația Culturală "Kolcsey".

Cu toți acești operatori (și alte O.N.G. cu care se pot realiza colaborări) putem dezvolta diverse proiecte în parteneriat, având ca scop principal valorificarea patrimoniului Complexului Muzeal Arad dar și al patrimoniului material și imaterial al județului Arad.

d) **Instituții de cercetare:** Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan București, Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj -Napoca, Institutul de Arheologie Iași.

Muzeul va continua și în viitor colaborarea cu toți partenerii sus-menționați, prin inițierea și implementarea proiectelor comune care să contribuie la îndeplinirea misiunii

Complexului Muzal Arad, în ceea ce privește cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului, cât și în cadrul unor proiecte de educație, manifestări culturale, turism cultural ș.a. Totodată, pentru sporirea eficienței activităților, în perioada 2026 – 2029, muzeul va încheia, în baza unor interese comune, disponibilități și resurse reciproc complementare, o serie de noi parteneriate.

e) **Publicul vizitator – consumatorul de cultură – beneficiarul Complexului Muzeal Arad**

Beneficiarii Complexului Muzeal Arad sunt, în primul rând, vizitatorii (elevi, studenți, adulți) din Româniadar și din alte state ale Uniunii Europene, interesați de colecțiile și expozițiile prezentate în spațiile muzeului arădean, dar și artiști români și străini (din Ungaria) preocupați în a realiza expoziții în cadrul muzeului, persoane fizice sau juridice care apelează la serviciile de restuarare sau solicită consultanță de specialitate muzeului. Printre vizitatori sunt și cetățeni din Uniunea Europeană, din state ca Ungaria, Austria, Slovacia, Germania etc. În ultimii ani, muzeul arădean a fost interesat și de atragerea familiilor cu copii în vizitarea expozițiilor temporare și permanente ale instituției. Cel mai mult a crescut numărul elevilor care vizitează expozițiile temporare și permanente ale muzeului dar participă și la ateliere interactive, la activități de pedagogie muzeală.

Principalul beneficiar al Complexului Muzeal Arad trebuie să fie **vizitatorul** (indiferent de vârstă). De altfel, Complexul Muzeal Arad este vizitat, în fiecare an, de persoane cu nivel diferit de pregătire, de vârste diferite, din diverse localități ale României, dar și din alte state ale Uniunii Europene, din S.U.A., Canada, Germania, Austria, Serbia, Republica Moldova, etc., ceea ce subliniază faptul că muzeul conține, în colecțiile deschise publicului, obiecte, artefacte, exponate, descrieri, hărți, pentru un public larg și extrem de diversificat.

A.2. Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări)

Analiza SWOT a mediului intern

Puncte tari	<ul style="list-style-type: none"> -Colecții muzeale de mare valoare la nivel național și european: colecția fostului Muzeu al relicvelor Revoluției din 1848; colecția de artă, cu piese de valoare excepțională, tezaure monetare antice și medievale; - Existența celor mai buni specialiști și experți în domeniile lor din județ; - Interesul Consiliului Județean Arad pentru modernizarea și dezvoltarea Complexului Muzeal Arad, prin investiții masive; - Digitizarea continua a patrimoniului cultural arheologic, istoric și etnografic al muzeului arădean - Achiziționarea de către Consiliul Județean Arad de noi spații pentru depozite și expoziții; - Alocația bugetară asigură toate nevoile de funcționare ale Complexului Muzeal Arad; - Parteneriate cu instituții muzeale, cu instituții de cercetare și universități din România și străinătate.
Puncte slabe	<ul style="list-style-type: none"> - Absența atestatului de expert al unui număr semnificativ de specialiști cu competențe profesionale, în vederea evaluării și clasării patrimoniului muzeal
Oportunități	<ul style="list-style-type: none"> -Posibilitatea obținerii unor resurse financiare și/sau materiale din proiecte europene, proiecte de cercetare și sponsorizări; -Existența unor cursuri anuale de perfecționare continuă pentru angajații

	<p>muzeelor;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oportunitatea de a crea expoziții unicate noi sau circuite turistice care să valorifice monumentele istorice și siturile arheologice ale județului Arad; - Interesul unor instituții publice și persoane private de a-și dona colecțiile; - dezvoltarea în ritm rapid a industriei de IT pe plan național (software și hardware); - dezvoltarea continuă a rețelei naționale a muzeelor; - dezvoltarea rapidă a a ofertei de formare profesională a adulților, de furnizare a unor cursuri de formare continuă și perfecționare a personalului care lucrează în instituții de cultură.
Amenințări	- posibile pandemii, care ar reduce mult numărul vizitatorilor.

Analiza SWOT a mediului extern:

Puncte tari	<ul style="list-style-type: none"> -Numărul din ce în ce mai mare al turiștilor români și străini care vizitează Aradul; - Sediul Complexului Muzeal Arad – aflat în mai multe clădiri situate în centrul municipiului Arad, în vecinătatea unor edificii comunitare, Primăria de exemplu; - Infrastructura rutieră, și feroviară care leagă Aradul de Europa Centrală; prezența autostrăzilor care străbat municipiul și județul Arad, cu conexiune directă la rețele rutiere și feroviare ale Europei; - Apropierea de aeroportul internațional Timișoara; - Acces la proiectele de infrastructură prin serviciile de arheologie oferite; - Creșterea constantă, în ultimii ani, a cheltuielilor alocate susținerii domeniului culturii, la nivelul județului Arad; - Numeroase monumente istorice, de patrimoniu, importante pentru istoria României dar și a Europei Centrale (cetăți preistorice, dacice și medievale, biserici vechi, castele, poduri otomane etc.); - O bună capacitate de cazare a turiștilor români și străini (un mare număr de hoteluri și pensiuni), inclusiv în apropierea muzeului; - Infrastructura culturală și turistică bună a Aradului (teatru, bibliotecă, filarmonică, festivaluri, conferințe etc.); -Existența pe teritoriul județului Arad a Parcului Natural Lunca Mureșului.
Puncte slabe	<ul style="list-style-type: none"> - Turismul cultural încă insuficient dezvoltat în raport cu potențialul municipiului și județului Arad; - Riscurile naturale (seismele, alunecările de teren și inundațiile) care pot afecta patrimoniul istoric al județului Arad.
Oportunități	<ul style="list-style-type: none"> - Oportunitatea accesării finanțărilor europene și naționale pentru dezvoltarea și valorificarea resurselor culturale; -Interesul unor instituții publice și persoane private de a-și dona colecțiile; Restaurarea cetății medievale a Ineului și introucra sa în circuitul turismului cultural național și european; - Existența a numeroase modele de bună practică în domeniul promovării culturii și turismului cultural care pot fi folosite; - Deschiderea autorităților locale pentru aducerea de noi investitori din mediul european sau internațional, care pot aduce oferte de noi investiții și parteneriate, inclusiv în domeniul patrimoniului istoric și cultural al localităților arădene.
Amenințări	-Legislație neclară, greoaie, incorect adaptată la realitățile muzeelor contemporane;

-Realizarea de intervenții private, neautorizate, în zonele istorice conduce la degradarea clădirilor monumente istorice; - riscul ca războiul din Ucraina să se extindă.
--

Din analiza prezentată mai sus, a mediului intern și extern, rezultă că, **cele mai importante probleme**, evidențiate de această analiză pot fi grupate astfel:

Conservare și valorificare: colecții ale muzeului care trebuie îmbogățite, completate; deschiderea unor noi expoziții permanente modernizate, interactive, de istorie și etnografie.

Imaginea muzeului s-a îmbunătățit substanțial în vestul României și în mediul online dar este nevoie de o **creștere a vizibilității muzeului în statele limitrofe României** (Ungaria, Serbia, Austria, Slovacia) de unde pot fi atrași numeroși potențiali beneficiari.

Facilități: amenajarea unor noi spații de depozitare pentru colecțiile muzeului, în clădirile noi, achiziționate de către Consiliul Județean Arad, pentru conservare și restaurare dar și pregătirea unor spații noi pentru expoziții temporare și permanente.

Finanțări: necesitatea atragerii unor noi surse de finanțare, nerambursabile, în vederea modernizării expozițiilor Complexului Muzeal Arad.

Se pot identifica **câteva posibile direcții de acțiune în viitor:**

* Atragerea de finanțări pentru valorificarea colecțiilor muzeului, în procesul de modernizare a sistemului de depozitare, în dezvoltarea de programe educative. Este prioritară atragerea de fonduri nerambursabile europene pentru derularea activităților de bază ale Complexului Muzeal Arad: conservare, cercetare, dezvoltarea patrimoniului și educație muzeală; crearea unei echipe în cadrul muzeului care să elaboreze proiecte, cu ajutorul experților Consiliului Județean.

*Realizarea unei politici inteligente de achiziții care să completeze golurile din colecțiile actuale și să determine creșterea constantă a numărului de vizitatori.

*Promovarea imaginii muzeului mai mult în mediile virtuale (din România și alte state europene) creșterea vizibilității muzeului la nivel național și european prin activități expoziționale, culturale, științifice, etc.

* Dezvoltarea continuă a activităților de educație muzeală, atât pentru comunitatea locală arădeană – elevi, studenți, familii, adulți – dar și pentru specialiști.

*Promovarea practicii de specialitate a studenților de la specializările *Istorie, Istoria Artei, Design* etc. în cadrul muzeului arădean, participarea în cadrul șantierelor, la săpături arheologice, în vederea dezvoltării competențelor acestora, pentru formarea lor ca viitori specialiști.

*Atragerea de specialiști de mare valoare (din țară și străinătate) atât pentru studierea patrimoniului material și imaterial al Complexului Muzeal Arad, cât și pentru elaborarea unor studii, cercetări științifice și monografii științifice.

*Dezvoltarea colaborării și crearea unor parteneriate cu muzee din România și spațiul european, implementarea în cooperare a unor proiecte culturale, educaționale și de cercetare științifică

*Promovarea cercetării științifice a Complexului Muzeal Arad, în parteneriat cu alte muzee din țară și străinătate, cu universități și institute de cercetare.

A.3. Analiza imaginii existente a Muzeului și propuneri pentru îmbunătățirea acesteia

Îmbunătățirea imaginii este o preocupare permanentă a Complexului Muzeal Arad, vizându-se în egală măsură promovarea activităților culturale cât și corecta și eficienta comunicare a patrimoniului muzeal. S-a modificat, actualizat și optimizat site-ul instituției. Au fost afișate bannere și/sau articole publicitare pe site-uri afiliate, ale unor instituții

culturale partenere din municipiul și Județul Arad, cu scopul de promovare a website-ului propriu, având totodată și rolul de a duce trafic interesat și targetat. A funcționat pozitiv în **2022, 2023, 2024 și 2025**, promovarea în mediul online a Complexului Muzeal Arad, pagina web a site-ului muzeului arădean – www.museumarad.ro, care a crescut ca număr de vizitatori virtuali an de an. În municipiul și județul Arad imaginea Complexului Muzeal Arad este bine promovată, ca și în spațiul Banatului și Crișanei.

În anii 2023-2025 se remarcă progrese în promovarea unei imagini active a muzeului în mass-media locală, arădeană și cea regională, înregistrându-se circa 350 apariții (2023), 355 apariții (2024) și 211 apariții (ianuarie -iulie 2025), inclusiv la TVR 1, TV Arad, TVR 3 Timișoara, La Strada TV, Erdelyi MagyarTV, Radio Joy FM etc.

Pe pagina de facebook a muzeului arădean a sporit semnificativ în **2021** numărul vizitatorilor virtuali, ajungând la **133 736 și 4 100 de aprecieri**. În anul **2025** pagina de facebook a instituției a fost accesată de peste 200 000 ori, numărul de aprecieri crescând la **5 700** iar numărul de urmăritori la peste **7 100**. Toate evenimentele și expozițiile permanente și temporare al Complexului Muzeal Arad din 2022, 2023, 2024 și 2025, au fost promovate și prezentate online, pe site-ul instituției și pe pagina de facebook a muzeului. Au fost realizate produse personalizate (souveniruri) care au inscripționate numele și sigla CMA (magneți, căni, ilustrate, cărți poștale etc.) care pot fi cumpărate de vizitatori de la standurile expozițiilor permanente.

Însă imaginea muzeului arădean este **mai slabă în spațiul cultural european**, majoritatea covârșitoare a accesărilor site-ului instituției și a paginii de facebook (**circa 90%**) fiind din România și doar câteva sute de accesări/an vin din alte state (cele mai multe dintre acestea fiind din Ungaria, mai puține din Serbia, Austria, Slovacia, Germania sau Franța).

Tipul de promovare	Forma de promovare în perioada 2023-2025
Promovare vizuală în spațiul public	Afișe, banere postate în locuri autorizate
	Materiale promoționale tipărite (afișe, fluturași, pliante), disponibile în școli și licee, precum și în centrele de informare turistică din județ
Promovare media (tipărită, radio, tv)	Campanii media dedicate unor domenii de activitate ale instituției (arheologie, etnografie, istorie, restaurare, educație muzeală, etc)
	Conferințe de presă
	Participarea la mese rotunde, interviuri, dezbateri organizate de mass media
	Reportaje, documentare tv (TV Arad, TVR 1, La Strada TV, TVR 3 Timișoara, Erdelyi MagyarTV)
	Interviuri radio (Radio Arad, Radio România Actualități, Radio Joy FM, Radio 21)
Promovare web	Web-site propriu: www.museumarad.ro ; cont de instagram, postări pe grupuri și alte pagini de facebook (Arad official, Actualități Arad, Transilvania, <i>Noaptea Muzeelor</i>)
	Web-site kinema ikon: www.kinema-ikon.net
	Web-site Ziridava. <i>Studia archaeologica</i> : www.z-studarch.ro
	Web-site Ziridava. <i>Studia Historica</i> : https://ziridava-historica.ro/
	Web-site: ro.wikipedia.org
	Web-site promovare obiective turistice <i>izi.travel</i> : www.izi.travel/ro
	linkuri pe web-site-urile Consiliului Județean Arad, Centrului Național de Informare Turistică și pe cele ale partenerilor (Biblioteca Județeană "A. D. Xenopol" din Arad, Centrul Cultural Județean Arad).

Având în vedere toate aceste aspecte, în vederea creșterii vizibilității imaginii muzeului arădean pe plan național și european, pentru perioada managerială 2026-2029, propunem strategii de marketing, educație muzeală și comunicare care să se focalizeze pe:

- Dinamizarea și actualizarea permanentă a site-ului Complexului Muzeal Arad, inclusiv realizarea unei variante în limba engleză;
- Dinamizarea și actualizarea paginii de Facebook a muzeului și postarea aproape zilnică a unor mesaje referitoare la evenimentele, acțiunile, proiectele derulate, în mediile online sau social media, realizând o comunicare în timp real, rapidă cu publicul și specialiștii interesați;
- Atragerea și implicarea în acțiunile de promovare ale Complexului Muzeal Arad a actorilor media din spațiul virtual, precum și dezvoltarea unor colaborări de durată cu diferiți parteneri media;
- Organizarea unor evenimente prilejuite de *Noaptea Muzeelor* și *Noaptea Muzeelor la sate*, cu implicarea unor voluntari;
- Încheierea unor parteneriate cu instituții și asociații care au o bună vizibilitate în spațiul cultural național și european (ca de exemplu Ordinul catolic Sf. Martin);
- Vernisarea unor expoziții în țară și străinătate;
- Organizarea periodică de lecții deschise, la diverse discipline, susținute de specialiștii muzeului arădean și/sau de lectori invitați, atât în spațiile muzeului cât și în alte locații;
- Dezvoltarea unor relații de parteneriat cu agenții de turism, având în vedere crearea unei baze de date cu tour operatorii din turism și atragerea de turiști străini;
- Dezvoltarea colaborării cu instituții de învățământ din zona de proximitate: Universitatea "Aurel Vlaicu", Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" Universitatea de Vest din Timișoara, colegii naționale (Moise Nicoară, Ghiba Birta, Economic, Preparandia "Dimitrie Țichindeal") licee și școli arădene;
- Realizarea unor tipărituri bilingve, concepute pe mai multe niveluri de interes și accesare a informației științifice, în funcție de grupurile țintă de beneficiari (română-engleză, română-germană, română-franceză, română-maghiară, etc.), în contextul colaborării cu instituții din străinătate (Universitatea din Frankfurt, Universitatea din Szeged, Universitatea din Budapesta);
- Organizarea unor conferințe de presă, redactarea unor comunicate de presă, participarea specialiștilor muzeului la emisiuni radio și TV;
- Participarea la târguri culturale și educaționale, la festivaluri, la târguri de carte etc.;
- Participarea cu materiale de promovare (pliante, bannere) la activitățile altor instituții din oraș și din zona;
- facilități acordate unor categorii de vizitatori, crearea unor pachete de vizitare comună pentru toate colecțiile și obiectivele muzeale, pachete de promovare în rândul școlilor etc.

Muzeul arădean a cultivat și va întreține bune relații cu presa națională și locală din județul Arad și din județele limitrofe. Muzeul va deveni și mai activ în diverse rețele de socializare. Toate informațiile referitoare la activitatea Complexului Muzeal Arad vor fi diseminate în timp real prin intermediul acestei rețele. Prevederile de mai sus vor fi aduse la îndeplinire, în timpul mandatului 2026-2029, prin prezentul *Proiect de management* pentru Complexul Muzeal Arad.

A.4. Propuneri pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari (studii de consum, cercetări, alte surse de informare)

Pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari ale muzeului arădean au fost consultate și analizate periodic caietele de impresii din expozițiile Complexului Muzeal Arad. Au fost monitorizate paginile de facebook ale muzeului și au fost urmărite postările vizitatorilor pe diverse platforme de socializare. Au fost aplicate chestionare participanților

la diferite activități culturale, expoziționale și educative ale muzeului, inclusiv la *Noaptea Muzeelor*, privind gradul de mulțumire și de satisfacție.

De asemenea, ne-am informat în legătură cu oferta altor instituții de cultură sau organizații din acest domeniu. O parte din vizitatori au completat chestionare (interante pentru a afla profilul și interesele beneficiarilor). Profilul vizitatorilor Complexului Muzeal Arad a fost studiat și prin observare directă de către personalul angajat sau voluntari.

Strategia culturală a Județului Arad pentru perioada 2021-2027 (p.94-95) menționează, în urma unui chestionar aplicat în 21.03.2021-31.05.2021, faptul că locuitorii județului Arad aleg să meargă o dată pe an în procent de 47,89% la muzeu. De câteva ori pe săptămână aleg să viziteze muzeul doar 5,63% dintre locuitorii județului Arad. De asemenea, un procent de 64,56% dintre locuitori aleg să participe la activități culturale (spectacole de teatru, operă, folclorice, film, galerie de artă, vernisaje muzee etc.) de câteva ori pe an. La nivelul informării publicului cu privire la activitățile culturale, locuitorii județului Arad se informează în procent de 30,55% prin intermediul rețelelor de socializare, 20,27% dintre aceștia prin intermediul familiei, prietenilor sau colegilor de muncă și 16,84% prin intermediul site-urilor instituțiilor culturale. Și doar 9,84% prin intermediul broșurilor publicitare, flayere (*Strategia culturală...*, p. 96-97).

În vederea cunoașterii tuturor categoriilor de beneficiari, vom face următoarele demersuri:

-Colaborarea cu instituții specializate, gen Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, pentru efectuarea unor studii cantitative referitoare la obiceiurile de consum, cunoașterea exactă a nevoilor culturale și de divertisment etc.;

- Se va realiza colectarea datelor de la agențiile de turism care aduc vizitatori la Complexul Muzeal Arad, pentru a putea transmite punctual date, în mod direct, referitoare la evenimentele și manifestările organizate de muzeu, care ar putea interesa și turiștii străini;

- Realizarea unui parteneriat cu universitățile arădene, care au specializări de marketing, comunicare și relații publice, pentru elaborarea unor studii de vizitator în regim de voluntariat, focalizate pe nivelul de satisfacție al vizitatorilor dar și pe identificarea nevoilor și intereselor potențialilor vizitatori.

A.5. Grupurile -țintă ale activităților Muzeului pe termen scurt/mediu ,

Ținând cont de datele Strategiilor culturale realizate de Primăria Arad, de Consiliul Județean, de tendințele muzeologiei contemporane, se poate contura destul de clar grupul țintă Beneficiarii Complexului Muzeal Arad sunt reprezentați de vizitatori adulți, de autori care doresc să își lanseze cărți în cadrul muzeului, de artiștii care realizează diverse expoziții în spațiile muzeului, de elevii care vizitează colecțiile în săptămâna "*Școala altfel*" și *Săptămâna Verde*, în *Noaptea Muzeelor*, persoane fizice care solicită muzeului expertiză specializată sau sunt interesați de programele și serviciile muzeului etc. Având în vedere aceste aspecte, propunem o **posibilă clasificare a grupurilor-țintă:**

1.beneficiari pe termen scurt:

- **vizitatori** care vin într-un mod neorganizat (familii, persoane adulte, vârstnice, etc.), diverși specialiști;

- **grupuri organizate** – vizitatori de diverse vârste, grupuri de turiști din România, Ungaria, Austria, Germania, Serbia, Slovacia sau alte state;

2. Beneficiari pe termen lung:

- instituții școlare: grupuri organizate de elevi, studenți, însoțiți de cadre didactice, mai ales în săptămâna "*Școala altfel*", *Noaptea Muzeelor*, *Noaptea Europeană a Cercetătorilor*, cu ocazia vernisării unor noi expoziții;

- diverse agenții de turism, hoteluri, moteluri, pensiuni turistice, care au informat turiștii lor în legătură cu posibilitatea vizitării Complexului Muzeal Arad;

- organizații neguvernamentale care derulează activități culturale, prin specificul lor;
- ate muzee din județ și din România dar și din țările limitrofe (în special Ungaria).

Beneficiarul principal, pe termen lung, trebuie să fie **comunitatea**, vizitatorii muzeului având șansa cunoașterii istoriei acestei părți de țară.

A.6. Profilul beneficiarului actual

Profilul beneficiarului schițat în urma interpretării datelor pe anii 2023-2025:

Pentru perioada 2023-2025, trebuie să facem distincție între mai multe categorii de vizitatori, cu trăsăturile lor specifice. Categoriile de audiențe sunt diverse și foarte dinamice.

Vizitatorul local individual vine cu regularitate la muzeu pentru a vedea noile expoziții temporare sau noutățile. Acest vizitator poate să aducă și invitați care se pot transforma în vizitatori fideli.

Grupurile de elevi, însoțite de cadre didactice, inclusiv de la școlile din județ, vizitează constant expozițiile temporare ale muzeului.

Famiile cu copii vin în grupuri de câte 2-6 persoane și au vârste diferite.

Turiștii români din afara localității vin pentru cunoașterea muzeului arădean sau pentru a participa la o manifestare sau expoziție specială. Aceștia nu au mult timp la dispoziție și solicită cele mai importante atracții.

Grupurile de turiști străini sunt în general aduse de tur operatori și au program prestabilit de vizitare și un timp impus de ghidul care îi însoțește. Cei mai mulți vizitează *Pinacoteca* muzeului și provin din Ungaria.

Numărul vizitatorilor veniți la Complexul Muzeal Arad în anul 2023 a înregistrat o creștere semnificativă față de anul 2022 – 30 489 (cu 23 998 mai mult, adică cu 48%) înregistrând **54 487 vizitatori** la sediu. **Numărul vizitatorilor** veniți la Complexul Muzeal Arad în anul 2024 a înregistrat o creștere semnificativă față de anul 2023 – 9 917 mai mult (adică cu 15,39%) înregistrând **64 404 vizitatori** la sediu, iar în total, incluzând expoziții ale muzeului în țară și străinătate, un număr de **67 904 de beneficiari**. Vizitatorii individuali la sediu în 2023 au fost în număr de **32 004** iar cei care au făcut parte din grupuri organizate în număr de **22 843**. Vizitatorii individuali la sediu în 2024 au fost în număr de **35 428** iar cei care au făcut parte din grupuri organizate în număr de **28 976**. Grupurile care au vizitat Complexul Muzeal Arad în 2023 au fost în număr de 709, dintre care 7 grupuri din Ungaria. Grupurile care au vizitat Complexul Muzeal Arad în 2024 au fost în număr de **1108**, dintre care 9 grupuri din Ungaria. La **Noaptea Muzeelor** în 2023 au venit, în Arad, Lipova și Șiria, circa **10 000** de vizitatori. La **Noaptea Muzeelor** au venit, în 2024 în Arad și Lipova circa **13 500** de vizitatori. **Noaptea Muzeelor** din 17 mai 2025 a adus peste **10 000** de vizitatori de toate vârstele. **Noaptea Muzeelor la sate** a atras un număr mai mic de vizitatori. Cele mai vizitate expoziții ale Complexului Muzeal Arad, în anul 2024, au fost: **Reenactfest -13 500 vizitatori (Arad, Lipova); Cu trenul la Arad (6500 vizitatori); noua expoziție permanentă de arheologie (3537 vizitatori) și expoziția Art Safari- Grigorescu** (cu 2391 beneficiari). **Noaptea Muzeelor și Reenactfest** în 16-18 mai 2025 au atras peste 10 000 de beneficiari. Numărul vizitatorilor pe primele 7 luni ale anului 2025 este de **45 731**, dintre care **31 369 (71%)** sunt plătitori și **14 362 (29%)** au beneficiat de gratuitate. 24 092 au fost vizitatorii individuali iar 18 639 au vizitat muzeul în 630 de grupuri. Cele mai vizionate expoziții ale muzeului arădean în 2025 sunt: *Arheologia* (6098) și *Armata de teracotă a primului împărat al Chinei* (5359).

Numărul vizitorilor virtuali, online în anul 2024 a crescut, ajungând la peste 150 000. Pagina de facebook a muzeului arădean a fost urmărită în 2023 de **peste 5 700 de persoane** (în creștere de la la circa 4 700 în 2022). Pagina de facebook a muzeului arădean a fost urmărită în 2024 de **peste 6 300 de persoane** (în creștere de la la circa 5 900 în 2023). În 2025, pagina de facebook a instituției a fost accesată constant de peste 7

100 de persoane (în creștere cu peste 800 de urmăritori față de 2024). **Numărul de beneficiari plătitori** la sediul Complexul Muzeal Arad în 2024 este mai mare decât în 2023, fiind de **35 100** comparativ cu **29 304** de persoane care au beneficiat de gratuitate la vizitarea expozițiilor muzeului arădean.

În privința profilului beneficiarului actual al expozițiilor și acțiunilor Complexului Muzeal Arad, se remarcă, în primul rând, **elevii** din învățământul primar, gimnazial și liceal, care frecventează colecțiile și expozițiile muzeului.

Prin deschiderea **expoziției permanente de arheologie** în octombrie 2024 a crescut mult numărul beneficiarilor plătitori. Ținta noastră are în vedere **creșterea constantă** a numărului de vizitatori și beneficiari plătitori, de la an la an. **Trendul, pentru anii 2023-2025, este de sporire constantă a numărului beneficiarilor plătitori.**

Ne propunem, ca prin deschiderea unor noi colecții și expoziții, în anii 2026, 2027, 2028 și 2029 **să sporească numărul beneficiarilor, mai ales a celor plătitori.**

B. Analiza activității Muzeului și propuneri privind îmbunătățirea acesteia

B.1. Analiza programelor și a proiectelor Muzeului

Situația actuală. Conform evidențelor menționate în *Caietul de obiective* (cap. 4.4. Lista programelor și proiectelor desfășurate în ultimii trei ani, 2023-2025), pus la dispoziție de către autoritate, Complexul Muzeal Arad a susținut în acest interval cronologic 6 programe principale, focalizate asupra punerii în valoare a patrimoniului cultural material și imaterial deținut de muzeu:

I. Protejarea și gestionarea patrimoniului cultural și evidența computerizată (cu subprogramele Conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu, Clasarea patrimoniului muzeului și Evidența patrimoniului cultural);

II. Cercetare, educație muzeală și comunicare (Proiecte de cercetare a patrimoniului instituției, Proiecte de cercetare arheologică preventive și sistematice, Dezvoltarea și profesionalizarea resurselor umane ale CMA);

III. Valorificarea patrimoniului cultural (cuprinzând proiectele Expoziții permanente de arheologie antică și medievală, istorie, etnografie, științele naturii, artă, Expoziții temporare cu tematici diverse, servicii tipografice pentru editarea revistelor muzeului arădean *Ziridava*, *Studia Archeologica*, *Ziridava*, *Studia Historica*, *Zărandul*, colecția *Orbis Mdiaevalis*, catalog Kinama Ikon, precum și alte publicații; Servicii clasare tezaure monetare, Modernizarea spațiilor expoziționale existente, reparații etc.);

IV. Dezvoltarea colecțiilor (Patrimoniul arheologic rezultat din proiectele de cercetare ale CMA; achiziții de bunuri culturale prin activarea Comisiei de Achiziții și Donații);

V. Promovarea creativă (Evenimente culturale specifice activității muzeale, Noaptea Muzeelor, Servicii promovare evenimente culturale online, Materiale și servicii de promovare a evenimentelor culturale);

VI. Cercetarea și valorificarea istoriei locale (Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local, (cărți, volume publicate, monografiile de autor unic sau în colaborare).

Din **analiza programelor și proiectelor derulate de Complexul Muzeal Arad**, în anii 2023-2025, se remarcă faptul că toate programele și proiectele realizate de muzeu au contribuit în mod substanțial la îndeplinirea misiunii acestuia. Din analiza programelor muzeului arădean, menționăm importanța majoră acordată investițiilor în reparații interioare, *amenajarea și modernizarea spațiilor expoziționale* existente. Astfel în martie 2023 a fost vernisată o **nouă sală de expoziții** a Pinacotecii muzeului iar în octombrie 2024 s-a re deschis, pe baza unui nou concept expozițional, **noua expoziție permanentă de arheologie** a Complexului Muzeal Arad, amenajată într-o manieră interactivă.

În proiectele de cercetare arheologică derulate în anii 2023, 2024 și 2025, muzeul arădean a colaborat cu prof. Florin Gogâltan (Universitatea "Babeș -Bolyai" din Cluj-Napoca), cu arheologi din cadrul Muzeului Național de Istorie a României (dr. Mihaela Simion ș. a.), cu Comisia Națională de Arheologie (care a organizat conferințe la Arad în septembrie 2023), cu dr. Alexandru Berzovan (Institutul de Arheologie din Iași) și dr. Valeriu Sârbu de la Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan" din București. La cetatea veche de epoca bronzului de la Sântana s-au desfășurat **cercetări arheologice sistematice**, cu participarea specialiștilor dar și a unor studenți de la Universitatea " Babeș -Bolyai" din Cluj-Napoca și Universitatea de Vest din Timișoara.

Complexul Muzeal Arad a vernisat, în anii 2023-2025, mai multe expoziții temporare în parteneriat cu muzee și instituții culturale de prestigiu din România și străinătate; Muzeul "Leonardo da Vinci din Florența (Italia), Muzeul "More Ferenc " din Szeged, Muzeul "Mihály Munkácsy" din Bekescaba (Ungaria), Monetăria Statului din București, Biblioteca Centrală Universitară "Mihai Eminescu" Iași, Biblioteca Universitară "Lucian Blaga" din Cluj-Napoca, etc.

Au fost atrase puține fonduri naționale pentru șantierul arheologic de la Sântana, pentru săpături sistematice pentru proiecte culturale și arheologice. Nu au fost obținute fonduri nerambursabile europene pentru susținerea unor programe și proiecte ale Complexului Muzeal Arad.

Considerăm ca o prioritate, în contextul actual, pentru Complexul Muzeal Arad, **atragerea de fonduri europene nerambursabile**, prin intermediul unor proiecte fezabile, bine ancorate în realitățile istorice, culturale și educaționale locale.

B.2. Concluzii

Activitățile proiectate și desfășurate în cadrul Complexului Muzeal Arad, în anii 2023, 2024, 2025 acoperă principalele obiective ale unui muzeu, rezultatele activității fiind în general pozitive. Muzeul arădean s-a dezvoltat an de an, atât prin prisma activității interne, a locului în comunitatea muzeelor românești, dar și din perspectiva publicului – lucruri dovedite de creșterea continuă a vizitatorilor și participării la programele sale, a expunerii media, a calității și cantității parteneriatelor etc Totuși, muzeul încă nu a reușit încă să valorifice pe deplin potențialul de dezvoltare și oportunitățile existente.

Au fost modernizate și actualizate **doar o parte dintre expozițiile permanente** ale Complexului Muzeal Arad în anii 2023-2025: **noua expoziție permanentă de arheologie**, reamenajarea **Galeriei de artă românească** (în Muzeul de Artă) și extinderea Pinacotecii. Au fost create **două noi spații expoziționale** în clădirea Palatului Cultural. În anii următori se va realiza expoziția modernă, interactivă, de **istorie medievală și modernă, de istorie contemporană** (perioada interbelică, epoca comunistă și Revoluția din Decembrie 1989 de la Arad) și de **etnografie**, în conformitate cu noile concepte expoziționale elaborate de către specialiștii muzeului. De asemenea, pentru conservarea și protejarea în condiții optime a patrimoniului Complexului Muzeal Arad, vor fi amenajate, în clădirile primite în administrare de la Consiliul Județean, spații moderne de depozitare, în conformitate cu standardele actuale.

Patrimoniul cultural material și imaterial al Complexului Muzeal Arad trebuie pus în valoare și valorificat la potențialul maxim. Intenționăm să deschidem și alte expoziții și colecții și să le îmbogățim pe cele existente. Cercetarea științifică a patrimoniului Complexului Muzeal Arad va continua într-un ritm susținut, fiind un obiectiv important pentru management.

2.1. Reformularea mesajului, după caz:

Complexul Muzeal Arad, în ultimii ani, și-a asumat o misiune clară, specifică, care a ghidat eforturile organizaționale și manageriale. Misiunea generală pentru muzee, inclusiv

pentru muzeul arădean, este definită de legislația în vigoare, precum și de obiectivele asumate prin Regulamentul de Organizare și Funcționare (ROF), dar nu oferă decât un cadru general.

Misiunea asumată de Complexul Muzeal Arad este aceea de a deveni o instituție de cultură performantă, care are drept scop conservarea, restaurarea, cercetarea, educația și promovarea publică a patrimoniului arheologic, istoric, etnografic și artistic al municipiului și județului Arad. Misiunea instituției (așa acum este definită în *Caietul de obiective*, cap. II, p. 1) vizează: patrimoniul muzeal, personalul de specialitate, cercetarea științifică, valorificarea patrimoniului și a cercetării (valorificare expozițională, valorificare publicistică, valorificare educațională), marketing muzeal și networking. Complexul Muzeal Arad, în ultimii ani, gestionează responsabil istoria zonei arădene, cuprinsă în colecțiile muzeului, în vederea stimulării unei atitudini participative de cunoaștere a ei de către public.

De asemenea, considerăm neceară adăugarea unei noi componente privind meajul muzeului arădean: **cultivarea gândirii critice în rândul beneficiarilor**. Muzeul va evita un discurs interpretativ categoric, în schimb însă, prin problematizarea expunerii, îi va invita și stimula pe vizitatori să participe în mod activ la interpretarea patrimoniului expus și a fenomenelor și evenimentelor istorice asociate acestuia.

B.2.2. Descrierea principalelor direcții pentru îndeplinirea misiunii

Principalele direcții pentru îndeplinirea misiunii Complexului Muzeal Arad, în următorii ani, sunt:

1. Realizarea noilor expoziții permanente de Istorie (in Evul Meu pământ la Marea Unire din 1918), expoziția permanentă de Istorie contemporană (până la Revoluția din Decembrie 1989) și Expoziția de Etnografie a Complexului Muzeal Arad.

Expoziția de Istorie include tehnologie informatică de ultimă generație, mese/table interactive pentru educație muzeală, videoproiectoare și filme documentare despre cetățile și bisericile medievale din comitatele Arad și Zărand. Este reconstituit un depozit de sare, este prezentat drumul sării pe o hartă care precizează porturile de-a lungul Mureșului. Sunt prezentate, într-o abordare interactivă 2 ateliere de breaslă din Aradul veacului al XVIII-lea. Sunt incluse în expoziție mai multe documente de înnoobilare acordate unor personalități din comitatul Arad de către Habsburgi, acte ale breslelor, sufrageria Mocioneștilor din a doua jumătate a veacului al XIX-lea, bunuri culturale originale din perioada *La Belle Epoque*. Un spațiu expozițional important în expoziție îl ocupă personalitățile Marii Uniri- Vasile Goldiș, Ștefan Cicio-Pop și Ioan Suciuc- fiind evidențiat rolul Aradului în înfăptuirea Marii Uniri din 1918.

2. Continuarea atragerii de noi parteneri, din țară și străinătate, prin inițierea unor proiecte, în vederea atragerii de fonduri; vor fi identificate linii de finanțare, pentru cercetarea și valorificarea patrimoniului cultural, material și imaterial. În colaborare directă cu serviciul de specialitate din cadrul Consiliului Județean Arad vor fi scrise și elaborate proiecte pentru atragerea unui număr cât mai mare de fonduri europene nerambursabile, în parteneriat cu alt muzee și instituții de cultură și educaționale din țară și din străinătate.

3. Identificarea, scrierea și implementarea de proiecte europene și naționale, vizând patrimoniul cultural-istoric, în colaborare cu Consiliul Județean Arad, cu Biblioteca Județeană "A.D. Xenopol", Centrul Cultural Județean, cu universități și instituții de cercetare din țară și Uniunea Europeană etc.

4. Implementarea planului de acțiune din cadrul Strategiei Culturale a Județului Arad (2021-2027), pentru anii 2026 și 2027, precum și realizarea monitorizării și evaluării procesului de realizare a obiectivelor prevăzute. De asemenea,

specialiștii muzeului arădean își vor aduce aportul la elaborarea următoarei strategii culturale.

Ca viziune, *Strategia Culturală a Județului Arad* consideră că *Județul Arad* reprezintă una dintre cele mai importante și atractive destinații culturale la nivel național și un centru cultural de notorietate la nivel internațional, care se bazează pe o economie creativă din ce în ce mai dezvoltată și vibrantă, precum și pe o comunitate tânără, diversă și implicată în dezvoltarea ofertei cultural-artistice ale județului. Creațiile artistice arădene promovează județul ca spațiu al creativității și al cooperării, în cadrul căruia actorii culturali locali și parteneriatele între aceștia sunt sprijinite pentru a dezvolta și a promova o ofertă culturală complexă. (p. 152).

Prin valorificarea resurselor cultural-artistice județul Arad a consolidat o serie de **POLI CULTURALI** ce generează o mai mare atractivitate și colaborare teritorială: Arad și Nădlac- poli ai multiculturalității; Lipova – pol al culturii tradiționale; Săvârșin – pol cultural-istoric; Moneasa- pol turistic și de agrement I; Zona Hășmașului – pol turistic și de agrement II; Țara Hălmagiului – pol al tradițiilor și obiceiurilor arădene; Podgoria Aradului- pol al experiențelor (p. 154-158). Strategia culturală a Județului Arad stabilește **7. OBIECTIVE MAJORE**, corespunzătoare dezvoltării teritoriului pe baza unor atuuri și competențe distinctive care se regăsesc la nivelul județului (p. 159-161):

1. **Aradul multicultural- județ al diversității culturale;**
2. **Aradul creativ- județ al creațiilor artistice și al talentelor locale;**
3. **Aradul inclusiv- județ în care toți cetățenii au accs egal la servicii culturale;**
4. **Aradul inovativ- județ al inovării prin cultură;**
5. **Aradul tradițional – județ al patrimoniului cultural material și imaterial de excepție;**
6. **Arad atractiv- pol cultural-turistic de interes național/internațional;**
7. **Arad performant- domeniu cultural administrat eficient și performant.**

Complexul Muzeal Arad va susține în următorii ani **Direcțiile de acțiune** ale *Strategiei Culturale a Județului Arad* (p. 162-163):

1. Arad multicultural – județ al diversității culturale

Acest obiectiv va fi operaționalizat prin intermediul următoarelor direcții de acțiune:

D1.1 Promovarea diversității locale prin sporirea vizibilității culturilor de pe teritoriul județului Arad

2. Arad creativ – județ al creațiilor artistice și al talentelor locale

Acest obiectiv va fi operaționalizat prin intermediul următoarelor direcții de acțiune:

D2.1 Refuncționalizarea spațiilor (abandonate) existente pentru artă și cultură.

D2.2 Dezvoltarea, amenajarea și modernizarea infrastructurii culturale din județ

D2.3 Diversificarea și promovarea ofertei culturale din județului

D2.4 Diversificarea ofertei de activități culturale și de petrecere a timpului liber prin conservarea biodiversității și valorificarea patrimoniului natural

3. Arad incluziv – județ în care toți cetățenii au acces egal la servicii culturale

Acest obiectiv va fi operaționalizat prin intermediul următoarelor direcții de acțiune:

D3.1 Creșterea accesului la cultură pentru populația din mediul rural și urban mic din județul Arad

D3.2 Adaptarea infrastructurii și a instrumentelor de promovare la nevoile actuale din sectorul culturii

D3.3 Creșterea accesului la cultura pentru copii și tineri

4. Arad inovativ – județ al inovării în cultură

Acest obiectiv va fi operaționalizat prin intermediul următoarelor direcții de acțiune:

D4.1 Creșterea gradului de adoptare a noilor tehnologii și a noilor tehnici de prezentare a ofertei culturale în activarea instituțiilor culturale și prestarea de servicii cultural-artistice.

5. Arad tradițional – județ al patrimoniului cultural material și imaterial de excepție

Acest obiectiv va fi operaționalizat prin intermediul următoarelor direcții de acțiune:

D5.1 Conservarea și valorificarea patrimoniului imaterial cu valoare ridicată pentru comunitatea locală.

D5.2 Protejarea patrimoniului construit reprezentativ la nivel județean și național și a clădirilor cu valoare arhitecturală ridicată și valorificarea acestora în scop socio-cultural

D5.3 Transformarea Cetății Aradului în pol cultural și introducerea în circuitul cultural.

6. Arad atractiv – pol cultural de interes național / internațional

Acest obiectiv va fi operaționalizat prin intermediul următoarelor direcții de acțiune:

D6.1 Promovarea județului Arad ca destinație culturală unică.

D6.2 Promovarea patrimoniului construit din județul Arad la nivel național și internațional prin includerea acestuia în circuite culturale tematice locale / regionale / internaționale

7. Arad performant – domeniu cultural administrat eficient și performant

Acest obiectiv va fi operaționalizat prin intermediul următoarelor direcții de acțiune:

D7.1 Sprijinirea cooperării și a schimburilor culturale în euroregiunea DKMT a Banatului istoric.

D7.2 Creșterea mobilității actorilor culturali din județul Arad

D7.3 Creșterea capacității administrative de gestionare a dezvoltării sectorului cultural

D7.4 Sprijinirea actorilor din domeniile cultural-artistice”.

Muzeul arădean se va implica în promovarea diversității culturale locale (prin promovarea patrimoniului minorităților etnice (maghiară, germană, evreiască, sârbă, slovacă, bulgară), în conformitate cu **Direcția 1** din Strategia Culturală. Expozițiile temporare și permanente ale Complexului Muzeal Arad vor cuprinde și artefacte ale minorităților etnice din Județul Arad. Prin muzeele din Lipova, Săvârșin, Miniș, Șiria și Zăbrani, vom sprijini **Direcția 3** de acțiune a Strategiei Culturale, prin facilitarea accesului la cultură a populației rurale din județ, având în vedere atragerea copiilor și a tinerilor ca beneficiari ai expozițiilor și manifestărilor culturale organizate în aceste locații ale Complexului Muzeal Arad. Muzeul arădean se va integra și în **Direcția 4** de acțiune a Strategiei Culturale, prin adoptarea noilor tehnologii și a noilor tehnici de prezentare a ofertei culturale, în cadrul expozițiilor sale permanente (holograme, videoproiectoare, touch-screen, realitate virtuală și augmentată, etc.).

Complexul Muzeal Arad se va implica activ și în **Direcțiile de acțiune 5, 6 și 7**, având ca obiectiv principal conservarea și valorificarea patrimoniului imaterial cu valoare ridicată pentru comunitatea arădeană, iar prin expozițiile și publicațiile sale științifice și culturale, în limba română dar și în limbi de circulație internațională, va promova patrimoniul construit din județul Arad la nivel național și internațional iar județul Arad ca destinație culturală unică (inclusiv pentru turiștii din Ungaria, Serbia, Austria, Germania etc.). Muzeul arădean sprijină și va susține cooperarea și schimburile culturale cu instituțiile de profil din Banatul istoric și în euroregiunea DKMT.

În cadrul portofoliului de proiecte care însoțește **Strategia Culturală a Județului Arad (2021-2027**, p. 172, 177, 181, 184) sunt incluse și proiecte ale Complexului Muzeal Arad (în parteneriat cu Consiliul Județean Arad, cu UAT-uri locale din Județul Arad și cu alte instituții de cultură din Arad):

- *Reamenajarea spațiului expozițional, Reabilitarea Muzeului Orășenesc Lipova – Casa Sever Bocu;*
- *Organizarea de stagii de practică pentru tineri studenți în organizații și instituții culturale;*
- *Realizarea unor muzee virtuale (tururi virtuale ale muzeelor; de exemplu muzeul virtual al pompierilor arădeni) și/sau a instituțiilor de cultură;*
- *Restaurarea cladirilor din cadrul sitului arheologic Mănăstirea Bizere, amenajarea unui muzeu în aer liber, localitatea Frumușeni;*
- *Realizarea unui traseu cultural tematic al arhitecturii militare (cetăți fortificații) din județul Arad: Traseu de bază: Arad, Ineu, Lipova, Târnova, Dezna, Șiria, Șoimoș;*
- *Realizarea unui traseu cultural tematic al reședințelor nobiliare din județul Arad (castele, palate, conace). Traseu de baza: Castelul Teleki, Castelul Mocioni, Castelul Kövér-Appel, Castelul Cernovici, Castelul Solymosy, Castelul Konopi, Castelul Salbek, Castelul Purgly, Palatul Schulkovschy, castelul Bulci;*
- *Realizarea unui traseu tematic etnografic al Țării Zarandului;*
- *Realizarea unui traseu tematic etnografic al Țării Hălmagiului;*
- *Organizarea unor întâlniri de schimb de experiență și proiecte în cadrul proiectului Banatul istoric cu alte țări membre.*

5. Îmbogățirea și valorificarea patrimoniului material și imaterial al Complexului Muzeal Arad. Se va întocmi un plan de achiziții muzeale, în contextul căutării de noi parteneri care ne pot împrumuta pentru expunere diverse obiecte muzeale, a găsirii de potențiali colecționari donatori din municipiul și județul Arad, de sponsori și persoane interesate în achiziționarea de bunuri culturale.

6. Cercetarea sistematică a patrimoniului cultural al muzeului, inclusiv continuarea digitizării colecțiilor, în următorii ani. Avem în vedere studierea și cercetarea patrimoniului din toate punctele de vedere (origine, conservare, valoare istorică, clasificare etc.) atât de către angajații și specialiștii muzeului cât și de către experți și colaboratori externi. Intenționăm clasarea unor tezaure monetare și a unor artefacte descoperite în ultimii ani.

Ne propunem dezvoltarea bibliotecii muzeului, facilitarea accesului la baze de date online, cu diverse cărți, articole indexate ISI și BDI, documente de specialitate. Activitățile de clasificare și digitizare a patrimoniului cultural al muzeului vor continua și vor trebui intensificate. Vom continua editarea publicațiilor muzeului – cele periodice (*Ziridava. Studia Archeologica, Ziridava. Studia Historica*, revista de etnografie *Zărandul*, colecția *Orbis Mediaevalis*) dar și monografiile de specialitate- atât în format print cât și în online (e-book) la prestigioasa editură Mega din Cluj-Napoca.

7. Educația muzeală va continua și se va intensifica, prin crearea unor ateliere digitale interactive în cadrul muzeului. Complexul Muzeal Arad, va deveni, în anii următori, un spațiu al învățării permanente- **life long learning- pentru elevi și adulți**. Vom avea în vedere proiectarea și realizarea unor activități educative pentru diverse categorii de public-țintă, dar mai ales pentru elevi și studenți. E vor susține lecții de istorie la muzeu. Ne vom focaliza asupra unor organizării unor conferințe, ghidaje tematice, vizite active, trasee tematice etc.

8. Creșterea nivelului profesional al angajaților muzeului, prin participarea la module și diverse cursuri de formare, în vederea perfecționării lor continue, pentru mai buna susținere a activității instituției.

9. Accentuarea caracterului interactiv al expozițiilor și a acțiunilor de pedagogie muzeală, prin utilizarea noilor tehnologii (VR – Realitate Virtuală, AR –

Realitate Augumentată, MR – Realitate Mixtă) pentru îmbogățirea mijloacelor de prezentare/ reconstrucție a resurselor culturale, dar și pentru a oferi un acces mai facil vizitatorilor la acestea. Crearea unor **tururi virtuale ale expozițiilor permanente** ale muzeului arădean reprezintă o țintă importantă pentru următorii ani. Vom realiza **filme documentare** despre monumente istorice, situri arheologice, precum și dedpre tradiții și etnografice și meșteșuguri populare.

Acestea reprezintă direcțiile principale de mangement al perioadei 2026-2029 și vor incluse în programele și proiectele ce vor fi popuse de Complexul Muzeal Arad. Aceste direcții principale vor reprzenta o preocupare permanentă, în paralel, ele constituind misiunea muzeului arădean între 2026-2029.

C. Analiza organizării Muzeului și propuneri de restructurare și/sau reorganizare, după caz

C.1. Analiza reglementărilor interne ale Muzeului și a actelor normative incidente

Organigrama actuală a Complexului Muzeal Arad, aprobată e Comiia Națională a Muzeelor și Colecțiilor în decembrie 2023 și prin Hotărârea Consiliului Județean Arad nr. 488/28.12.2023, este bine alcătuită, având în vedere nevoile muzeului. Nu intenționăm să o modificăm. Propunem, pentru anii 2026-2029, **păstrarea organigramei**.

Statul de funcții al Complexului Muzeal Arad a fost adoptat prin Hotărârea Consiliului Județean Arad nr. 224/30.07.2024 iar **Regulamentul de organizare și funcționare** prin Hotărârea Consiliului Județean Arad nr. 338/31.10.2024.

Structura organizatorică a Complexului Muzeal Arad poate fi analizată dintr-o dublă perspectivă: analiza funcționalității și evaluarea laturii constructive a structurii organizatorice, având în vedere și organizarea altor muzee din țară. În ceea ce privește **analiza funcționalității muzeului arădean**, ne interesează următoarele aspecte: capacitatea structurii organizatorice de a asigura necesitățile de funcționare ale instituției în raport cu cerințele preconizate; determinarea gradului în care structura organizatorică a instituției corespunde cu obiectivele, scopurile activității instituției și constatarea gradului de adptabilitate a structurii organizatorice la schimbările produse în exteriorul său. **ROF-ul** (aprobat de Consiliul Județean în 30.07.2024) corespunde nevoilor actuale ale muzeului arădean și prevede sarcini precise, distincte, pentru angajații din toate serviciile și compartimentele Complexului Muzeal Arad.

Analiza mediului intern al instituției, a documentelor interne (ROF, statul de funcții) evidențiază câteva aspecte pozitive în privința funcționării Complexului Muzeal Arad: structura organizatorică a instituției este flexibilă, permite luarea rapidă a deciziilor, facilitând îndeplinirea obiectivelor și scopurilor muzeului.

Analiza constructivă a structurii organizatorice a muzeului are în vedere mai multe aspecte: numărul de compartimente, numărul de niveluri ierarhice, ponderea ierarhică pentru fiecare funcție, compartiment și activitate. Analiza constructivă a structurii organizatorice a muzeului și a statului de funcții aprobat prin HCJA nr. 224/30.07.2024, evidențiază o organizare relativ echilibrată, în care sunt prevăzute **66 posturi**, din care **51** poturi ocupate și **15** sunt vacante. Există **5 funcții de conducere** (manager, director general adjunct și trei șefi serviciu), 3 posturi de cercetător științific (toate vacante), 16 posturi de muzeograf, 4 posturi de arheolog, 5 posturi de restauratori și 5 de conservatori, 8 referenți de specialitate (Compartimentul financiar-7 și compartimentul resurse umane-1), 1 fotograf profesionist, 1 desenator artistic, 8 posturi de gestionar custode, 9 supraveghetori muzeu și 1 muncitor calificat. Analiza subliniază **necesitatea completării resurselor umane** ale muzeului cu specialiști personal calificat, adică

ocuparea și angajarea pe posturile vacante, în vederea funcționării în condiții optime a serviciilor Complexului Muzeal Arad.

La **Compartimentul restaurare, conservare și gestiunea patrimoniului** sunt 11 posturi, din care 2 vacante (un post de restaurator și unul de conservator). La **Compartimentul cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic (11 posturi)** sunt ocupate cele 4 posturi de arheolog, dar sunt vacante 5 poziții- 2 posturi de cercetător științific, un post de restaurator, un post de conservator și un post gestionar custode).

La **Serviciul Cercetarea și valorificarea patrimoniului muzeal** (11 posturi), este vacant un post cercetător științific, fiind ocupate 9 poziții de muzeograf și cea de șef serviciu. La **Compartimentul de valorificare a colecției "Aradul revoluționar" (4 posturi)** este vacant un post de muzeograf. La **Serviciul Administrativ – PSI (11 posturi)** sunt 2 posturi vacante de supraveghetor muzeu. La **Serviciul financiar** (11 posturi) sunt vacante 3 posturi de gestionar custode. **Compartimentul resurse umane** cuprinde un singur post (referent de specialitate- ocupat). La **Compartimentul proiecte, educație muzeală și marketing cultural** (4 posturi) este vacantă o poziție de muzeograf.

C.2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne

Analiza mediului intern și extern, a structurii organizatorice și a bugetului Complexului Muzeal Arad, a ROF, ne determină să considerăm reglementările interne ca fiind bune și funcționale. Ne propunem o schimbare pozitivă în atitudinea tuturor angajaților, o implicare mai serioasă, creșterea loialității acestora față de instituție, de la managerul instituției până la personalul de execuție. Intenționăm o motivare pentru performanță a fiecărui angajat, prin intermediul **funcționării mai bune a structurilor organizatorice.**

a) Restructurarea normativă are în vedere următoarele:

- revizuirea procedurilor interne vechi și adăugarea altora noi, în funcție de necesități, pentru activitățile pecifice din domeniul muzeologiei, precum și pentru activitățile administrative (contabilitate, resurse umane) dar și de recomandările Consiliului Județean Arad, precum și utilizarea lor eficientă;
- implementarea lucrului în echipă, pe proiecte culturale și științifice bine definite;

b) Restructurarea funcțională

- dezvoltarea potențialului angajaților muzeului, prin perfecționare continuă;
- completarea cu personal specializat, calificat, în posturile deficitare, pe bază de concurs;
- încărcarea reală pe posturi a angajaților muzeului, folosirea eficientă a timpului efectiv de lucru, clarificarea unor atribuții;
- întărirea rolului auditului intern, prin definirea unor sarcini precise de acțiune și de control, în conformitate cu legislația instituțiilor culturale.

Dezvoltarea în continuare a culturii organizaționale este un alt element important la nivelul modului de funcționare și reglementare internă a activității. Potențialul fiecărui angajat trebuie exploatat în întregime, fapt bazat pe un set de valori unanim împărtășite și un mediu din ce în ce mai bine așezat în tiparele încrederii și auto-responsabilizării. Muzeograful dar și ceilalți specialiști precum restauratori, conservatori sunt motivați de conducerea Complexului Muzeal Arad să propună și să coordoneze expoziții temporare, proiecte editoriale sau cultural-educaționale.

C.3. Analiza capacității instituționale din punct de vedere al resursei umane proprii și/sau externalizate

În prezent, Complexul Muzeal Arad dispune de 66 de posturi, din care sunt ocupate 51. 15 posturi din structura muzeului sunt vacante. Din aceste 51 posturi ocupate, 5 sunt posturi de conducere, 38 de specialitate și 7 de deservire.

La **Compartimentul restaurare, conservare și gestionare a patrimoniului** sunt prevăzute 11 posturi (toate de execuție). Este un compartiment important în structura muzeului, dar care are 2 posturi vacante de specialiști în restaurare și conservare. Este necesară completarea posturilor vacante cu specialiști în restaurare, care să poată acoperi nevoile instituției muzeale, dar și pentru a extinde oferta de servicii de restaurare-conservare pentru județul Arad. și pentru regiunea de vest a României, având în vedere clienți din sfera cultelor religioase: ortodox, catolic, luteran, dar și deținători privați de bunuri culturale. Avem nevoie de specialiști restauratori pentru suportul ceramică-metal, sticlă, hârtie.

Compartimentul Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic include 11 posturi, toate de execuție; este important să se ocupe toate posturile, pentru ca acest serviciu să funcționeze la capacitate maximă și să aducă venituri. Sunt 3 posturi vacante, dintre care 2 de cercetător științific și unul de gestionar custode. Sunt 4 arheologi angajați pentru derularea săpăturilor arheologie, care pot aduce venituri importante muzeului, precum și un valoros și bogat patrimoniu arheologic.

Serviciul Cercetarea și valorificarea patrimoniului muzeal (care are o structură de 11 posturi, 1 de conducere și 10 de execuție), cu un post vacant (de cercetător științific) a funcționat bine în ultimii 5 ani (în privința cercetării științifice), dar încă un număr însemnat de bunuri culturale din depozitele muzeului își aștepta rândul să fie analizate, cercetate și expuse în noile expoziții permanente și temporare ale muzeului.

Compartimentul de valorificare a Colecției "Aradul revoluționar" are în structura sa 4 posturi (toate de execuție), fiind vacant un post de muzeograf.

Serviciul Administrativ – PSI (cu 11 posturi, 1 de conducere și 10 de execuție) asigură supraveghetoria la expozițiile permanente și temporare ale muzeului arădean. Sunt două posturi vacante de supraveghetor muzeu (necesare a fi ocupate după redeclinarea expoziției permanente de istorie, pe care o preconizăm în 2026).

Compartimentul pentru educație muzeală și marketing muzeal cuprinde 4 posturi (toate de execuție) a funcționat bine în ultimii ani, desfășurând peste 130 e activități de pedagogie muzeală cu mii de elevi din școlile municipiului și județului Arad. Este vacant un post de muzeograf.

Împreună cu membrii Consiliului de Administrație, în 16 octombrie 2025 am înaintat spre aprobare Consiliului Județean Arad, un nou stat de funcții al Complexului Muzeal Arad, cu **mai multe modificări**, în vederea eficientizării activității instituției.

La poziția 11 din statul de funcții, cele 2 posturi de muzeograf GP IA (studii superioare) din cadrul *Compartimentului cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic* se transformă în 2 posturi vacante, ca urmare a încetării contractelor de muncă. La poziția 20 din statul de funcții, postul ocupat de muzeograf GP I din cadrul *Compartimentului de valorificare a Colecției "Aradul Revoluționar"* se transformă în post ocupat de muzeograf GP IA, ca urmare a îndeplinirii condițiilor de promovare de către titularul postului și a promovării examenului în grad profesional superior, organizat de CMA. La poziția nr. 26 din statul de funcții, cele 7 posturi ocupate de supraveghetor muzeu – studii medii se transformă în 6 posturi ocupate ca urmare a încetării contractului individual de muncă iar apoi se transformă în 8 posturi ocupate aprobate prin concurs de Consiliul Județean Arad prin adresa nr. 15440 in 05.07.2024. La poziția nr. 27 din statul de funcții, cele 2 posturi vacante de supraveghetor muzeu-studii medii din cadrul *Serviciului Administrativ-PSI* e transformă într-un post vacant, ca urmare a ocupării prin concurs,

aprobat de Consiliul Județean Arad, prin aresa nr. 15440 din 05.07.2024. La poziția nr. 29 din statul de funcții vor fi 4 posturi datorită ocupării postului vacant de referent de specialitate GP I – studii superioare în cadrul *Serviciului Financiar* (poziția nr. 30 din statul de funcții 2024), prin concurs aprobat de Consiliul Județean Arad (prin adresa mnr. 15 440 din 06.07.2024) și prin avansarea în grad profesional a unui referent GP II (poziția nr. 31 în Statul de funcții 2024). La poziția nr. 30, din cele 2 posturi ocupate de referent de specialitate GP II- studii superioare din cadrul *Serviciului Financiar*, un post se transformă în post ocupat de referent de specialitate GP I- studii superioare, ca urmare a îndeplinirii condițiilor de promovare de către titularul postului și a promovării examenului în grad profesional imediat superior, adică referent de specialitate GP I, organizat de CMA.

Modificările propuse la statul de funcții al Complexului Muzeal Arad au fost aprobate de Consiliul Județean Arad, în ședința din 30 octombrie 2025.

Actuală organigramă a Complexului Muzeal Arad este bună, funcțională, dar trebuie completate posturile vacante, cu asumarea cheltuielilor bugetare aferente, în vederea creșterii eficienței și performanței Complexului Muzeal Arad.

Principalele puncte tari legate de personal:

- resursă umană înalt calificată;
- o importantă parte a salariaților sunt cunoscători de limbi străine care influențează constructiv dezvoltarea relațiilor profesionale;
- deschiderea angajaților și disponibilitatea către parteneriate și colaborări cu instituții similare din țară și din afara țării;
- abilitatea personalului de a redacta și publica rezultatele cercetării patrimoniului muzeal în reviste și publicații cotate internațional;
- disponibilitatea de adaptare a resurselor umane la noile provocări ale societății contemporane.

Puncte slabe

- personal insuficient în comparație cu complexitatea diferitelor activități muzeale (15 posturi vacante);
- centre de formare și pregătire profesională ce nu acoperă toate domeniile de activitate specifice muzeului (exp. restaurare).

Angajații muzeului au fost și sunt încurajați să urmeze diverse programe de formare și perfecționare profesională. Ne propunem, pentru perioada următoare, dezvoltarea și perfecționarea resurselor umane ale muzeului, prin cursuri de formare, reconversie profesională, cursuri de specializare, etc. a personalului, mai ales în domeniile deficitare.

C.4. Analiza capacității instituționale din punctul de vedere al spațiilor și patrimoniului Muzeului, propuneri de îmbunătățire

Situația existentă la Complexul Muzeal Arad (în 2025)

Sediul principal al muzeului este în municipiul Arad, în Palatul Cultural, clădire aflată în administrarea muzeului, în Piața George Enescu, nr. 1, județul Arad, cod poștal 310131 Arad, având în municipiul și județul Arad următoarele locații:

Secția de artă – la etajul 2 al clădirii din str. Gh. Popa de Teiuș, nr. 2-4, în municipiul Arad (în proces de reabilitare energetică, prin PNRR);

Sala Clio, pe str. Horia, nr. 10, găzduiește expoziții temporare de artă fotografică și pictură (în proces de reabilitare energetică, prin PNRR);

Muzeul Orașului Lipova – str. Nicolae Bălcescu, nr. 21, adăpostit în casa lui Sever Bocu din Lipova, între 1922-1953;

Muzeul Memorial Ioan Slavici și Emil Montșia- str. Regimentul Infanterie 85, nr. 162, comuna Șiria, județul Arad, găzduit de castelul Bohus;

Muzeul Memorial Adam Muller Guttenbrunn- comuna Zăbrani, nr. 242, județul Arad;

Muzeul Viei și Vinului, amenajat în incinta Stațiunii de cercetări viticole din Miniș, județul Arad;

Colecția de Artă și Casa Memorială Eugenia și Eugen Popa din comuna Săvârșin, jud. Arad, nr. 349.

Cuptorul de topit fier de la Zimbru (sat Zimbru, comuna Gurahont)

Depozite etnografie (str. Oituz, nr. 131, municipiul Arad).

Depozite de arheologie și istorie (în Bulevardul Revoluției, nr. 97, cu intrare din strada Unirii, nr. 3).

Caietul de obiective menționează spațiile deținute în prezent de Complexul Muzeal Arad, care sunt ocupate în proporție de 100% și prezintă detaliat destinația lor actuală. Astfel, în Palatul Cultural se află *expoziția permanentă de științele naturii* (modernizată) la parter, la etajul I **noua expoziție permanentă de arheologie** iar la etajul 2 *Revoluția din 1848-1849 și Pinacoteca*. La parter funcționează săli de expoziții temporare. La etajul 1 se află zona administrativă.

Depozitul de arheologie, precum și cel de istorie a fost relocat în clădirea de pe strada Unirii nr. 3. Depozitul de etnografie a fost relocat, în proporție de 80% în clădirea de pe str. Oituz, nr. 131 din Arad.

Expoziția permanentă de artă europeană și românească este adăpostită la etajul nr. 2 al clădirii din str. Gh. Popa de Teiuș, nr.2-4, din municipiul Arad. Laboratorul de restaurare lemn funcționează în clădirea de pe strada Unirii nr. 3. Sala Clio, pe str. Horia nr. 10, găzduiește expoziții temporare, de artă fotografică, pictură și expozițiile temporare ale muzeului. A fost completat și extins sistemul de securizare, antiefracție și supraveghere video.

Muzeul orașului Lipova cuprinde 5 săli de expoziții permanente: colecția de artă donată muzeului de familia Eleonora Costescu și Vasile Varga, în 1980; pictura românească modernă (Ion Andreescu, Nicolae Tonitza), pictura din școlile flamandă, italiană, engleză, franceză maghiară, precum și piese de artă decorativă (argintărie, porțelan, sticlărie).

Muzeul Memorial Ioan Slavici și Emil Montșia din **Șiria** este găzduit de castelul Bohus. Expoziția dedicată lui Ioan Slavici cuprinde 4 săli, în care, prin fotografii, manuscrise, cărți și ziare, este evocată personalitatea complexă a acestuia. De o valoare documentară dar și emoțională deosebită este prezența unei părți din camera de lucru a scriitorului, din perioada anilor 1880-1883, pe când acesta se afla la București, găzduindu-l pe Mihai Eminescu. În anul 1970 a fost amenajată expoziția permanentă dedicată vieții și activității compozitorului Emil Montșia (1882-1965), care s-a stabilit în Șiria în 1906. A fost reconstituită camera de lucru a acestuia, cuprinzând mobilierul original, pianul, vioara, partituri, culegeri de folclor și fotografii de familie. Muzeul cuprinde și sala capitulării de la Șiria, expoziție dedicată Revoluției pașoptiste maghiare.

Muzeul Memorial Adam Muller Guttenbrunn din comuna Zăbrani, județul Arad, a fost înființat în 1970, renovat în 1995 și cuprinde volume, manuscrise, documente, fotografii, mobilier și obiecte personale ale scriitorului german născut aici în 1852 (casa natală la nr. 316).

Muzeul Viei și Vinului, amenajat la Miniș, județul Arad, în 1988, prezintă piese arheologice, unelte, instalații, documente și fotografii privind istoricul viticulturii și vinificației, referitoare la unul dintre cele mai vechi areale viticole de pe teritoriul României, podgoria Miniș-Măderat. Clădirea în care se află muzeul este în administrarea Stațiunii de cercetări viticole Miniș.

Casa memorială Eugenia și Eugen Popa din comuna Săvârșin, nr. 349, a fost dobândită prin actul de donație făcut în primăvara lui 2008 de către artista Eugenia Hagi Popa, fiind casa părintească, renovată, a pictorului Eugen Popa. Odată cu ea, o

semnificativă colecție de artă, completată cu piese etnografice, a intrat în proprietatea domeniului public, cu statut de colecție de artă. Casa memorială păstrează elementele principale ale încăperilor cu destinație de locuit, unde se regăsesc: salonul mobilat cu piese în stil florentin, atelierul artistului, o mică cameră amenajată cu piese etnografice și o încăpere care reține obiecte care fac trimitere la istoricul zonei, implicit la cel al familiei Popa.

Cuptorul de topit fier Jumelț de la Zimbru (sat Zimbru, comuna Gurahont), construit la mijlocul veacului al XIX-lea, intrat în patrimoniul Complexului Muzeal Arad în 2020, a fost restaurat și este introdus în circuitul turismului cultural de pe valea Crișului Alb. Este un vestigiu al mineritului preindustrial din Județul Arad.

Propuneri/situație viitoare:

1. **Realizarea noii expoziții permanente de istorie** (din Evul Mediu până la Marea Unire din 1918), în clădirea Palatului Cultural, la etajul II.
2. Realizarea **noii expoziției de istorie contemporană** (perioada interbelică, epoca comunistă, Revoluția din Decembrie 1989).
3. **Amenajarea și modernizarea expoziției permanente de etnografie**, în clădirea de pe strada Unirii, nr. 3
4. **Modernizarea și digitalizarea continuă a spațiilor Complexului Muzeal Arad**, dotarea lor cu aparatură de ultimă generație și cu noile tehnologii. Toate spațiile muzeului arădean trebuie să fie confortabile, să ofere un ambient plăcut, pentru a determina vizitatorii să revină, pentru fidelizarea lor. Pentru aceasta avem în vedere următoarele:
 - utilizarea noilor tehnologii pentru a face vizita la muzeu o experiență stimulantă și plăcută, o experiență de învățare;
 - interdisciplinaritate care să faciliteze înțelegerea tematicilor abordate într-un mod complex și să stârnească interesul a cât mai multe categorii de vizitatori;
 - focus educațional – asocierea cu fiecare expoziție a unui complex de produse educaționale.
5. **Noi spații de depozitare**, vor fi amenajate în clădirea de pe Bulevardul Revoluției, nr. 97, care să adăpostească patrimoniul cultural în creștere al muzeului, spații pregătite corespunzător pentru a asigura păstrarea, în condiții optime de siguranță a artefactelor, de conservare și protejare, având un microclimat controlat, respectând toate condițiile prevăzute de normele legale în vigoare.
6. **Necesitatea completării colecțiilor și îmbogățirii patrimoniului cultural al muzeului** este o prioritate pentru anii următori, 2026-2029. Este importantă continuarea completării colecțiilor de arheologie, istorie, documentare, științe naturale, artă, ale muzeului. Trebuie completată colecția de carte veche, hărți, ilustrate, gravuri, cărți poștale etc. Pe baza unui plan de achiziții va fi îmbogățit patrimoniul cultural al muzeului, dar și prin identificarea potențialilor donatori. Ca și până acum, se va merge pe utilizarea tuturor celor trei căi de extindere: cercetare arheologică, donații și achiziții.

C.5. Viziunea proprie asupra utilizării instituției delegării, ca modalitate legală de asigurare a continuității procesului managerial

Managerul și directorul general adjunct Bogdan Blaga conduc, coordonează și răspund de activitatea Complexului Muzeal Arad, în limitele stabilite prin contractul de management, regelementările legale în vigoare și Regulamentul de organizare și funcționare al Complexului Muzeal Arad. Delegarea responsabilităților este realizată în conformitate cu *Regulamentul de organizare și funcționare al instituției*. Șefilor de servicii/compartimente le revine reponsabilitatea coordonării activității serviciilor respective din cadrul muzeului. Șeful Serviciului financiar coordonează activitatea compartimentului

financiar, precum și întreaga activitate financiar-contabilă a muzeului, fiind subordonat managerului instituției.

Sistemul de delegare este un instrument de management și control, ajutând managerul unei instituții să fie degrevat de o serie de activități consumatoare de timp sau având o importanță mai redusă. Managementul Complexului Muzeal Arad va utiliza procedura privind sistemul de delegare a atribuțiilor, fără să abuzeze de ea, în condițiile legii. Managerul a delegat o parte din atribuțiile sale **directorului general adjunct al instituției**, pentru o conducere eficientă a muzeului.

D. Analiza situației economico-financiară a Muzeului

Analiza financiară, pe baza datelor cuprinse în Caietul de obiective:

D.1. Analiza datelor de buget din caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate /obținute de la instituție

D.1.1. Bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii)

	2023	2024	2025 (1 ianuarie-30 septembrie)
Venituri proprii din activitățile de bază	317 980 lei (2,27%)	377 743 lei (2,15 %)	419 834 lei (7,46%)
Fonduri nerambursabile atrase	25 000 lei	—	—
Subvenții/alocații	13 648 503,25 lei (97,54%)	17 188 913,81 lei (97,85%)	5 201 957 lei (92,54%)
Total venituri	13 991 483,25 lei (100%)	17 566 656,81 lei (100%)	5 621 785 lei (100%)

D.1.2. Bugetul de cheltuieli (personal, bunuri și servicii din care: cheltuieli de întreținere, colaboratori; cheltuieli de capital)

	2023	2024	2025 (1 ianuarie-30 septembrie)
Cheltuieli de personal	3 958 559 lei	4 434 284 lei	3 379 831 lei
Cheltuieli de întreținere	647 970 lei	846 134 lei	584 339 lei
Cheltuieli cu colaboratorii	1 904 563,72 lei	2 162 297,88 lei	1 437 912,89 lei
Cheltuieli de capital	7 480 790,53 lei	10 123 940,93 lei	219 702, 11 lei

D.2. Analiza comparativă a cheltuielilor (estimate și după caz, realizate) în perioada indicată în caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție

Din datele puse la dispoziție, se remarcă faptul că managementul financiar contabil al muzeului a fost prudent, pentru că nu au existat depășiri ale bugetului de venituri și cheltuieli aprobat. Un minus important al execuției bugetare este **absența atragerii de fonduri financiare adiacente** – de pildă- pentru anii 2024 și 2025, cu excepția anilor 2022 și 2023.

Veniturile proprii ale muzeului arădean în anii 2023, 2024 și 2025 sunt în creștere constantă, de la 317 980 lei (2023) la 419 834 lei (în primele 9 luni ale anului 2025). Se remarcă a sporire a veniturilor obținute din vânzarea biletelor, dar și din săpături arheologice. Cheltuielile de întreținere ale muzului arădean au sporit constant. Se evidențiază *cheltuielile mari de capital, adică proporția însemnată deținută de investițiile derulate de Consiliul Județean Arad în modernizarea expozițiilor permanente ale Complexului Muzeal Arad (17 824 433, 57 lei), cele mai mari din istoria muzeului.*

Nr. crt.	Programul/proiectul	Devizul estimat	Devizul realizat	Observații, comentarii, concluzii
1	2	3	4	5
1.	Cercetare, educație muzeală și comunicare /Conferință arheologică internațională – 2023	45 000 lei	40 106,11 lei	Conferința s-a desfășurat în septembrie 2023, fiind utilizată 89, 12% din suma prevăzută
2.	Promovarea creativă /Expoziție chineză: Armata de teracotă – 2024	266 000 lei	220 300,80 lei	Este vorba de expoziția armata de teracotă a primului împărat al Chinei Qin Shi Huangdi , fiind utilizați 82,81% din bani. Expoziția a avut un mare succes, atrăgând mulți vizitatori, inclusiv din afara României
3.	Promovarea creativă/MuseumArad Reenact Fest - 2025	250 000 lei	208 900 lei	Asociații participante la MUSEUMARAD REENACT FEST, ediția a III-a, 2025: Asociația Culturală „Kalotaszegi Turul NHE - Vulturii din Țara Călatei” Sălaj, Asociația Culturală „Tomis” Arad, Asociația Culturală

				<p>„Tomis” Constanța, Asociația Culturală</p> <p>„Tomis” Galați, Asociația Culturală</p> <p>„Amicii Muzeului” Zalău, Federația</p> <p>„Dacan – Artele Marțiale Strămoșești” Arad, Asociația Culturală</p> <p>„HRAFNABRŌEDR - Frații Corbi” Timișoara, Asociația Culturală</p> <p>„Străjerii Cetății Bistrița” Bistrița, Asociația Culturală</p> <p>„Străjerii Cetății Neamțu” Târgu Neamț, Asociația Culturală</p> <p>„Ignis Vultus” Iași, Asociația „Ordinul Cavalerilor de Mediaș”, Asociația „Teutonii Transilvaniei” Mediaș, Asociația Culturală</p> <p>„IR33 – Cetatea Aradului”, Asociația de Reconstituiri istorice</p> <p>„Regele Ferdinand I” București, Asociația</p> <p>„Redescoperă Istoria” București, Asociația Culturală</p> <p>„Castrum Novis” Sibiu, Asociația Culturală</p> <p>„Ordinul Suveran Templier Sfântul Martin” Arad, Asociația Culturală</p> <p>„Asserculis” Târgu Mureș, Asociația Culturală</p> <p>„Astra Dobrogeană” Constanța. A avut un mare succes, în 16-18</p>
--	--	--	--	--

				mai, favând peste 10 000 de vizitatori. A fost cheltuită 83,56 % din sumă
	Total	561 000 lei	469 306,91 lei	

D.3. Soluții și propuneri privind gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției:

D.3.1. Analiza veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției (în funcție de tipurile de produse/servicii oferite de instituțiile de cultură-spectacole, expoziții, servicii infodocumentare etc.), pe categorii de produse/servicii, precum și pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate

Analizând informațiile puse la dispoziție de către Consiliul Județean prin Caietul de obiective, evidențiază faptul că muzeul arădean a realizat venituri, în 2022, 2023, 2024 și 2025, din vânzarea de bilete, din vânzarea unor cărți și souveniruri, precum și din săpături arheologice de diagnostic și preventive (conform rapoartelor de activitate anuale, în concordanță cu datele înscrise la venituri proprii), din taxele de fotografiere și filmare pentru nunți, pentru albumele absolvenților de liceu.

	2023	2024	2025 (1 ianuarie-30 septembrie)
Bilete intrare în muzeu (număr bilete)	34 946	35 100	31 369
Realizat	115 685 lei	199 106,46 lei	203 331,50 lei
Cercetări arheologice și de restaurare	169 267 lei	208 925,54 lei	186 862,50 lei
Realizat	169 267 lei	208 925,54 lei	186 862,50 lei
Alte venituri (sponsorizări, donații)	-----	-----	-----

D.3.2. Analiza veniturilor proprii realizate din alte activități ale Muzeului

2023	2024	2025 (1 ianuarie-30 septembrie)	Observații
0 lei	0 lei	0 lei	

D.3.3. Analiza veniturilor proprii realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale:

Parteneriatele cu autoritățile locale (Primăria în Pâncota, Păuliș etc.) au contribuit la înființarea unor muze etnografice la Pâncota și Măderat și a unui muzeu militar la Păuliș (în amintirea luptelor din septembrie 1944) dar nu adus beneficii financiare.

PROPUNERI:

În anii 2026, 2027, 2028 și 2029 veniturile proprii ale Complexului Muzeal Arad vor crește, în primul rând prin vânzarea de bilete (la un preț majorat începând cu 1 ianuarie 2026). Muzeul arădean va obține venituri din cercetări arheologice și restaurare, din vânzarea unor suvenire la intrarea în locațiile Complexului Muzeal Arad. Se pot atrage venituri suplimentare și din scrierea de proiecte, precum și prin realizarea unor contracte pentru prestări de servicii culturale, în contextul încheierii unor parteneriate cu autorități locale din județul Arad. De asemenea, preconizăm să obținem sume mai mari din bilete, din taxele de fotografiere și filmare pentru nunți dar și pentru absolvenții de gimnaziu și liceu din județul Arad.

Venituri proprii din:	2026	2027	2028	2029
Bilete de intrare la muzeu	39 000	40 000	42 000	45 000
Cercetări arheologice și restaurare	170 000 lei	180 000 lei	190 000 lei	200 000 lei
Vânzări produse CMA	5 000 lei	6 000 lei	7 000 lei	8 000 lei

D.4. Soluții și propuneri privind gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor

D. 4.1. Analiza ponderii cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor

	2023	2024	2025 (1 ianuarie-30 septembrie)
Propus	28 %	25%	60%
Realizat	28 %	25%	60%

Propunere

2026	2027	2028	2029
45%	45%	50%	50%

D.4.2. Analiza ponderii cheltuielilor de capital din bugetul total.

	2023	2024	2025 (1 ianuarie-30 septembrie)
Propus	53%	57%	4%
Realizat	53%	57%	4%

Propunere

2026	2027	2028	2029

48 %	30 %	25 %	25%
------	------	------	-----

Începând cu anul 2026, ca urmare a aprobării de către Consiliul Județean Arad a noilor taxe de vizitare și servicii în cadrul Complexului Muzeal Arad (prin Hotărârea nr.356 din 29.09.2025), **veniturile instituției vor crește**. Biletul de intrare pentru adulți va costa 13,5 lei /secție vizitată, pentru pensionari 7,5 lei, lei la Pinacotecă; pentru grupuri organizate de preșcolari, elevi, studenți, pe bază de protocol semnat între Complexul Muzeal Arad și unitățile de învățământ respective, 2 lei. Pentru vizitarea Pinacotecii, adulții vor plăti 16,5 lei, pensionarii 9 lei iar preșcolarii, elevii și studenții 4 lei. Pentru vizitarea tuturor expozițiilor Complexului Muzeal Arad adulții vor plăti 47 lei/persoană, pensionarii 25 lei/persoană iar preșcolarii, elevii și studenții 8,5 lei/persoană. Un abonament anual pentru părinți și copii costă 220 lei iar pentru bunici și nepoți 131 lei.

De asemenea, **taxele pentru servicii se majorează**, începând cu 1 ianuarie 2026: 7,5 lei taxă audio ghidaj; taxă tipărire desen color (masă interactivă) 16 lei; 40,5 lei taxă ghidaj general, pe bază de programare pentru grupuri organizate de minim 15 persoane; taxă ghidaj special/tematic pentru grupuri organizate de minim 15 persoane-67 lei; servicii tehnoredactare pentru documentații de specialitate și publicații-333/8 ore lei; servicii de conservare patrimoniu cultural mobil – 333 lei/8 ore; servicii de restaurare patrimoniu cultural mobil – 333 lei/8 ore; servicii documentare istorică și întocmire documentație de specialitate- 465 lei/8 ore; servicii expertiză bunuri culturale, artă, arheologie, etnografie etc.-996 lei/8 ore; consultanță arheologică -996 lei/8 ore; servicii cercetare arheologică - 465 lei/8 ore/arheolog; servicii prelucrare grafică/desenare materiale de patrimoniu -333 lei/8 ore; taxă expoziție Sala Clio- 59 lei/zi; taxă sală Pinacotecă – 700 lei/zi; taxă fotografiere 21 lei; taxă filmare 267 lei; taxă servicii fotografiere bunuri de patrimoniu – 465 lei/8 ore; taxă filmare/fotografiere profesionistă în scop privat în pașul expozițional – 408 lei/oră.

D.4.3. Analiza gradului de acoperire a cheltuielilor cu salariile din subvenție/alocație

În anii 2023-2025 **salariile personalului Complexului Muzeal Arad au fost acoperite integral din subvenția acordată de Consiliul Județean**, fapt care trebuie să continue și în anii următori. Prin contracte de prestări servicii (restaurare, arheologie preventivă), prin elaborarea și câștigarea unor proiecte cu finanțare nerambursabilă pot fi obținute venituri suplimentare, utilizate la dotarea muzeului, precum și pentru acordarea unor sti mulente/premii, alte compensații, pentru a recompensa **angajații performanți**.

Din subvenție	2023	2024	2025
Propus	100%	100%	100%
Realizat	100%	100%	100%

Propunere

2026	2027	2028	2029
100%	100%	100%	100%

D.4.4. Ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele individuale de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile).

Pentru anii 2023, 2024 și 2025 Complexul Muzeal Arad a avut cheltuieli cu drepturile de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile.

În cazul publicațiilor editate de Complexul Muzeal Arad la Editura Mega din Cluj-Napoca și la Editura Gutenberg din Arad, drepturile de autor au constat în acordarea unui anumit număr de cărți (în funcție de tiraj) și nu în sume de bani.

D.4.5. Cheltuieli pe beneficiar, din care:

a) din subvenție

	2023	2024	2025 (1 ianuarie-30 septembrie)
Propus	100%	100%	100%
Realizat	98%	98%	96%

Propunere

2026	2027	2028	2029
95%	94%	93%	92%

b) din venituri proprii

	2023	2024	2025
Propus	0,5%	0,7%	1%
Realizat	2%	2%	4%

Propunere

2023	2024	2025	2026
5%	6%	7%	8%

E. Strategia, programele și planul de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice a instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate

Propuneri, pentru întreaga perioadă de management

E.1. Viziune

În următorii ani, Complexul Muzeal Arad va deveni o instituția culturală cu impact major, nu numai pentru comunitatea locală, cât și pentru vestul României, vizitată de turiști și căutată de cercetători, istorici, istorici și critici de artă și arheologi. Complexul Muzeal Arad trebuie să asigure, înainte de toate, identificarea, conservarea, restaurarea și cercetarea patrimoniului cultural material și imaterial al județului Arad.

E.2. Misiune

Complexul Muzeal Arad își asumă gestionarea responsabilă a istoriei zonei arădene, dar și misiunea de a conserva, proteja, restaura și cerceta patrimoniul muzeal, punându-l în valoare în interes științific sau cultural-turistic. Misiunea muzeului arădean se focalizează asupra dezvoltării și perfecționării personalului de specialitate, având ca scop valorificarea expozițională, publicistică, educațională a patrimoniului material și imaterial, realizarea unui marketing muzeal performant și dezvoltarea rețelelor de networking, pentru a crește vizibilitatea instituției, la nivel regional, național și european.

E.3. Obiective (generale și specifice)

Sarcinile menționate în Caietul de obiective pentru managementul muzeului arădean, pe de o parte, nevoile instituției evidențiate în analiza mediului intern și extern determină conturarea **obiectivelor generale și specifice** ale Complexului Muzeal Arad, pentru următorii ani:

1. **Obiectiv general (strategic)** – Crearea unui cadru optim de dezvoltare organizațională, printr-un management performant, profesionist al colecțiilor muzeului și al angajaților, reflectat în toate funcțiile de bază: conservare, cercetare, restaurare, valorificare, educație etc.

1.1. **Obiectiv specific** – Îmbunătățirea statutului muzeului și a poziției acestuia în comunitatea profesională regională și națională, prin oferirea de modele de bune practici în conservarea, restaurarea și valorificarea colecțiilor deținute.

1.2. **Obiectiv specific**- Dezvoltarea unui mediu intern care să stimuleze performanțele profesionale, munca în echipă, inițiativa, în contextul formării unei culturi organizaționale puternice în rândul angajaților.

2. **Obiectiv general (strategic)** – Transformarea Complexului Muzeal Arad într-un muzeu multifuncțional, deschis inovației, cercetării și experimentării noului, adept al participării publicului în dezvoltarea sa permanentă.

2.1. **Obiectiv specific** – Deschiderea muzeului către public, prin introducerea dimensiunii participative și experimentale în procesele de planificare și conceptualizare expozițională.

2.2. **Obiectiv specific**- Promovarea excelenței în cercetarea, interpretarea, valorificarea și publicarea colecțiilor muzeului.

2.3. **Obiectiv specific**- Transformarea muzeului într-un spațiu al învățării permanente – *life long learning*- în raport cu membrii comunității locale, în parteneriat cu instituții de învățământ din mediul preuniversitar și universitar.

2.4. **Obiectiv specific**- Realizarea unei comunicări eficiente între muzeu și grupurile țintă de beneficiari, în funcție de dinamica relaționărilor și de nevoile de informare ale vizitatorilor.

2.5. **Obiectiv specific**- Realizarea unor studii de profil a vizitatorului care să determine, în timp, noi activități și proiecte manageriale, să ofere indicii în vederea introducerii unor noi metode care să dinamizeze activitatea muzeului.

3. **Obiectiv general (strategic)** – Muzeul trebuie să devină un spațiu al inovației culturale și științifice, prin dezvoltarea unui mediu creativ format din specialiștii și experții muzeului, instituții culturale locale și stakeholderii (beneficiarii, părțile interesate etc.)

3.1. **Obiectiv specific**- continuarea proiectului privind digitizarea colecțiilor Complexului Muzeal Arad și clasarea patrimoniului.

3.2. **Obiectiv specific** – Apropierea muzeului arădean de instituții care promovează cercetarea științifică și procesul de inovare.

3.3. **Obiectiv specific** – Crearea unei alianțe strategice între instituțiile care interacționează cu muzeul – autorități locale, județene și naționale, comunități creative, sponsori etc.

E.4. Strategia culturală, pentru întreaga perioadă de management, 2026-2029

Strategia culturală a Complexului Muzeal Arad, pentru perioada 2026-2029, ține cont de sarcinile prezentate în Caietul de obiective, precum și de nevoile și de obiectivele muzeului arădean. Strategia culturală a muzeului arădean este în acord cu *Strategia Culturală a Județului Arad* pentru perioada 2021-2027.

Strategia propusă prin acest program de management vizează acționarea simultană pe mai multe direcții: dezvoltarea activității publice și educaționale, dezvoltarea profilului internațional al muzeului, consolidarea și dezvoltarea brandului muzeului, dezvoltarea comunității muzeului și managementul patrimoniului.

La baza strategiei culturale a muzeului, avem în vedere câteva principii importante, care vor fi respectate de către toți angajații instituției:

1. Principiul "calitate și nu cantitate". Muzeul nu trebuie să deruleze multe activități, de calitate slabă, cu impact redus și puține rezultate pe termen lung. Ne

propunem realizarea unor activități de calitate la Complexul Muzeal Arad, care să valorifice munca de echipă și cercetarea științifică. Expozițiile temporare realizate la muzeu vor trebui să aibă o durată mai lungă, de minim două luni, vor beneficia de pliant/catalog/album, de curator, fiind însoțite de conferințe, activități dedicate elevilor și promovate inclusiv în mediul online.

2. **Principiul "protejarea patrimoniului cultural"** reprezintă o preocupare constantă, permanentă, a activităților muzeale. Grijă pentru patrimoniu rămâne centrală. Activitățile de cercetare științifică dar și de educație muzeală nu se pot realiza în lipsa patrimoniului sau a documentelor, a colecțiilor. Dacă patrimoniul material și imaterial al muzeului nu este conservat, bine păstrat, îmbogățit, cercetat și valorificat corespunzător, atunci muzeul își pierde rațiunea existenței.

3. **Principiul "Life long learning" (educația pe tot parcursul vieții).** Complexul Muzeal Arad va promova educația muzeală a preșcolarilor, elevilor, studenților și adulților, în cadru nonformal, prin acțiuni și manifestări pe tot parcursul anului școlar și universitar. Vom continua **practica de specialitate** a studenților de la specializările *Istorie* și *Istoria Artei*. Un accent major va cădea pe educația pentru patrimoniu, dar și pe cunoașterea istoriei locale, a județului Arad, precum și a Banatului și părților vestice ale României, grupul țintă fiind comunitatea arădeană.

4. **Principiul comunicării eficiente**, folosind platforme de comunicare, facebook, instagram, site-ul muzeului, pentru a disemina în timp real și punctual evenimentele, acțiunile, manifestările organizate de Complexul Muzeal Arad către potențialii vizitatori, beneficiari, nu numai din România, ci și din străinătate. Printr-un dialog constant cu publicul, prin implicarea acestuia în viața muzeului, Complexul Muzeal Arad va deveni cu adevărat relevant pentru comunitate.

5. **Principiul multi și interculturalității**, promovat de instituțiile culturale din Uniunea Europeană, este important și pentru Complexul Muzeal Arad care, prin colecțiile, expozițiile sale va reflecta istoria multiculturală a Aradului, inclusiv a minorităților etnice (maghiară, germană, sârbă, slovacă, bulgară, mozaică) și religioase. Activitățile muzeului se desfășoară într-o atmosferă de toleranță și respect reciproc pentru toate etniile și confesiunile, în contextul diversității sociale și culturale promovate de Uniunea Europeană.

6. **Principiul "reprezentativitatea colecțiilor"**: o colecție importantă și relevantă la nivel național și internațional, trebuie să fie reprezentativă prin patrimoniul de valoare conținut, prin calitatea și varietatea pieselor pe care le include. Complexul Muzeal Arad va continua politica de îmbogățire a colecțiilor cu artefacte care să acopere categoriile mai slab reprezentate în colecții. Strategia de dezvoltare a colecțiilor este discutată în Consiliul Științific și în Consiliul de Administrație al muzeului, iar achizițiile se realizează pe baza unui plan de achiziții. Vom avea în vedere îmbogățirea colecțiilor cu piese valoroase și reprezentative pentru arheologia și istoria Aradului, inclusiv din donații.

Directiile strategice pentru următorii 4 ani sunt următoarele:

1. **Îmbogățirea și punerea în valoare a patrimoniului material și imaterial al Complexului Muzeal Arad.**

2. **Continuarea modernizării întregului spațiu expozițional** din cadrul Complexului Muzeal Arad (Piața George Enescu nr.1, Palatul Cultural), având în vedere **expoziția de istorie medievală, modernă și contemporană, expoziția de etnografie**, spații dedicate pedagogiei muzeale și ateliere interactive, o sală de conferințe.

3. **Cercetarea științifică** sistematică a colecțiilor muzeului arădean, având în vedere crearea de conținut digital dar și publicarea unor lucrări de referință despre istoria Aradului, Banatului și Crișanei.

4 **Educație muzeală, nonformală**, care va transforma muzeul arădean într-un centru de învățare permanentă, pentru elevi, studenți, adulți, a istoriei Aradului, istoriei

naționale și europene, dar și a istoriei și culturii minorităților maghiară, germană, iudaică, slovacă, bulgară etc.

5. Susținerea activă, de către Complexul Muzeal Arad, a proiectelor prevăzute și asumate și asumate prin **Strategia Culturală a Județului Arad (2021-2027)**.

E.5. Strategia și planul de marketing, 2026-2029

Strategia de marketing a Complexului Muzeal Arad are câteva componente importante:

1. Creșterea numărului de vizitatori și participanți la programele muzeului, atât la sediu cât și în locațiile din județul Arad.

2. Atragerea resurselor financiare, în primul rând prin proiecte.

3. Îmbunătățirea continuă a imaginii muzeului arădean.

Avem în vedere, pentru viitorii 4 ani, obținerea rezultatelor următoare, focalizate pe:

1. Creșterea constantă a numărului vizitatorilor, a tuturor categoriilor de beneficiari;

2. Cunoașterea și satisfacerea nevoilor culturale ale beneficiarilor.

3. Sporirea numărului de parteneriate încheiate cu alte instituții culturale, în primul rând muzee, dar și universități, institute de cercetare, din țară și străinătate.

Dr. Adelina Stoenescu și Amalia Filipaș, din partea Complexului Muzeal Arad, sunt responsabile cu promovarea imaginii instituției în mediul online.

Promovarea creativă a Complexului Muzeal Arad se realizează prin:

1) mărirea *rating*-ului muzeului în cadrul pieței naționale și internaționale de expoziții temporare: *Noaptea muzeelor, Noaptea Muzeelor la safe* etc.

2) Extinderea programelor existente ale CMA - definirea și implementarea unor programe educaționale *multi-level* în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Arad și, în particular, cu entitățile de învățământ (programe derulate la muzeu, școli și on-line); diversificarea programelor educaționale tip *open-source*.

Principalii indicatori de performanță sunt.

- Creșterea lunară a numărului de vizitatori, în primul rând a celor plătitori de bilet, dar și a celor nepătitori;

- Numărul persoanelor – angajați, specialiști, experți, colaboratori - implicați în programele și proiectele muzeului arădean;

- Numărul și frecvența aparițiilor muzeului în mass-media locală, regională și națională, inclusiv în mediul virtual (facebook, instagram etc.)

Strategia de marketing a Complexului Muzeal Arad se va focaliza asupra vizitatorului, dar diverse componente ale sale vor avea în vedere segmente specifice de public: elevi, studenți, adulți, vârstnici, comunitatea proximală, reprezentanții mass-media, ai instituțiilor de învățământ și de cultură etc. Strategia de marketing și management a muzeului se fundamentează pe cunoașterea profilului vizitatorilor și a stakeholderilor (organizații, grupuri, persoane interesate de activitățile, programele și proiectele Complexului Muzeal Arad).

Valorificarea patrimoniului cultural al muzeului arădean are în vedere:

1) upgradarea conceptuală a expozițiilor permanente, în vederea optimizării prezentării contextuale a specificului zonei arădene - expoziții permanente de arheologie antică și medievală, istorie, artă, etnografie și științele naturii;

2) redefinirea programatică a conceptului de expoziție temporară, în sensul ridicării calității acestuia - expoziții temporare cu tematici diverse;

3) valorificare editorială a patrimoniului cultural local, regional și național (cărți, volume publicate de autor unic sau în colaborare);

a) editarea sistematică a revistelor *Ziridava*, *Studia Archaeologica*, *Ziridava*, *Studia Historica* și *Zărandul*;

b) editarea de volume de autor în seriile consacrate: *Personalități, Patrimoniu, Catalog, Orbis mediaevalis*;

d) editarea de volume de popularizare, de înaltă calitate;

e) editarea de broșuri, pliante, flyere, cartoline de popularizare concisă cu *back-up* științific integrat;

4) Modernizarea spațiilor expoziționale – modernizarea sistemului de expunere prin implementarea unor tehnologii informatice de vârf; extensia muzeală atât în spațiul pavilionar și în aer liber; definirea fermă și upgradarea permanentă a USP (*unique selling point*); *branding* inventiv, calat pe contextualizarea specificului local; asocierea permanentă a brandului cu profesionalism și empatie.

Strategii privind atragerea resurselor

O parte din resursele bănești necesare derulării programelor vor fi asigurate din bugetul Complexului Muzeal Arad. La acestea se adaugă fonduri care pot fi câștigate din mai multe surse:

- *Programe de finanțare*: AFCN, POCU, Erasmus+, Fonduri Norvegiene etc.
- *Parteneriate media* care pot asigura apariția gratuită în presă a știrilor, informațiilor cu privire la acțiunile, programele și proiectele muzeului și publicarea unor materiale promoționale, legate de oferta muzeului. Este vorba de publicații care se adresează unor grupuri țintă precise, inclusiv identificarea unor bloggeri de turism, de carte veche, etc.
- *Achiziții de artefacte arheologice și bunuri culturale*, derulate prin intermediul comisiei de achiziții;
- *Donații de bunuri culturale*, din partea unor persoane private sau din partea unor instituții;
- *Eventuale sponsorizări* din partea companiilor multinaționale din municipiul și județul Arad, în contextul cointeresării lor în susținerea activității muzeului arădean.

Planificarea principalelor direcții de acțiune:

	ACTIVITATEA/DIRECȚIA DE ACȚIUNE	TERMEN
1.	Promovarea programelor și proiectelor muzeului în mediul online (pagina de facebook a CMA, web-ul instituției, site-ul Consiliului Județean Arad, site-ul primăriilor în care funcționează locații ale muzeului, site-uri culturale specializate etc.)	Permanent
2.	Realizarea de materiale promoționale și informative/pliante, broșuri, afișe etc.	Permanent
3.	Atragerea de donatori, sponsori etc.	Permanent
4.	Dezvoltarea parteneriatelor media	Permanent
5.	Dezvoltarea unui sistem de comunicare prin social media, utilizând mai multe canale adecvate beneficiarilor vizati	Permanent
6.	Aplicarea unor strategii de colaborare cu operatori culturali din Arad	Anual
7.	Realizarea afișajului în engleză pentru toate expozițiile	Permanent
8.	Aplicarea strategiei de marketing cultural	Permanent
9.	Dezvoltarea unor activități comerciale outdoor anuale pe perioada sezonului turistic, cu produse de promovare a CMA	Anual
10.	Dezvoltarea de studii privind satisfacția publicului	Anual
11.	Participarea la târguri de turism/festivaluri culturale la nivel local/regional/national/transfrontalier	Permanent

E.6. Programe propuse pentru întreaga perioadă de management:

Program 1. Protejarea și gestiunea patrimoniului cultural

Program 2. Cercetare, educație muzeală și comunicare

Program 3. Valorificarea patrimoniului cultural

Program 4. Dezvoltarea colecțiilor

Program 5. Promovarea creativă

Program 6. Cercetarea și valorificarea istoriei locale

E.7. Programele din cadrul proiectelor:

Program 1. Protejarea și gestiunea patrimoniului cultural

- Conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu (2026-2029);
- Clasarea patrimoniului muzeului (a cărui evidență este parțial realizată digital) (2026-2029);
- Evidența patrimoniului cultural (2026-2029);
- Activități de schimburi culturale (2026-2029);
- Digitizarea patrimoniului muzeului (2026-2029);
- Demararea unor colecții digitale (2026-2029).

Program 2. Cercetare, educație muzeală și comunicare

- Proiecte de cercetare a patrimoniului material și imaterial al muzeului (crearea de conținut pentru expoziții, programe educative, conferințe, publicații etc.) în anii 2026, 2027, 2028 și 2029;
- Proiecte de cercetare arheologică preventivă și sistematică, de diagnostic arheologic, în teritoriul județului Arad sau conturarea unor parteneriate naționale/europene în acest scop (2026-2029);
- Simpozionul național **EUROPA – Provocari și răspunsuri** (în fiecare an, în septembrie), în colaborare cu instituțiile de cultură din Județul Arad, cu participarea unor personalități ale vieții științifice și culturale din România;
- Activități privind relațiile cu publicul, având în vedere:
 - ghidaje de specialitate, inclusiv la monumente din municipiul Arad (2026-2029);
 - activități de educație muzeală (2026-2029);
 - administrare bloguri, pagina de facebook a muzeului (2026-2029).
- Promovarea și asigurarea condițiilor necesare derulării de stagii de practică ale studenților din universități din România în Complexul Muzeal Arad (2026-2029);
- Dezvoltarea și profesionalizarea resurselor umane ale muzeului (2026-2029) prin absolvirea de către angajații muzeului a unor cururi și module de formare;
- Colaborarea cu muzee din România (2026-2029) și în străinătate.

Program 3. Valorificarea patrimoniului cultural

- Expoziții permanente de arheologie antică și medievală, istorie, artă și etnografie (2026-2029);
- Expoziții temporare cu tematici diverse (cu selectarea temelor rezultată în urma proceselor de cercetare și interpretare a colecțiilor propuse, respectiv a parteneriatelor culturale) (2026-2029);
- Organizarea, în parteneriat cu alte instituții de cultură, unor conferințe științifice, simpozioane, colocvii, sesiuni, workshopuri etc. (2026-2029);
- Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local, regional și național (cărți și volume de specialitate tipărite, de autor unic sau în colaborare) (2026-2029);

Program 4. Dezvoltarea colecțiilor

- Patrimoniul arheologic rezultat din proiectele de cercetare ale Complexului Muzeal Arad, care va îmbogăți colecțiile instituției (2023-2025);
- Îmbogățirea patrimoniului muzeului, prin colaborarea cu mediul colecționarilor și cu mediul de afaceri ;
- Achiziția constantă de bunuri culturale prin acțiunile Comisiei de Achiziții și Donații (2023-2025).

Program 5. Promovarea creativă – include și programe /proiecte preluate din Strategia culturală a județului Arad

- *Noaptea Muzeelor* (2026-2029), prin activități desfășurate în format fizic dar și în mediul online; *Noaptea muzeelor la sate* (2026-2029),
- *Noaptea europeană a cercetătorilor* (2023-2025);
- Extinderea programelor Complexului Muzeal Arad- prin investigații și cercetări în municipiul Arad, Pecica -Turnu Săvârșin, Vladimirescu etc.: "Arheologia în 10 pași", "Obiectele din muzeu vorbesc", "Cu familia la muzeu"; etc. (2026-2029);
- Proiecte preluate din *Strategia Culturală a Județului Arad (2021-2027)*
- Cartarea comunităților creative care vor interacționa cu muzeul arădean (hub creativ/ecosistem creativ). Reprezentanții instituțiilor culturale utilizează elemente semnificative din colecția muzeului pe care le convertesc în produse și servicii oferite publicului – proiect transversal.

Program 6. Cercetarea și valorificarea istoriei locale

- Conferința științifică internațională **Zilele Administrației Arădene** (mai 2026, 2027, 2028, 2029), în parteneriat cu instituțiile culturale din Arad; Consiliul Județean și universitățile arădene;
- Organizarea în parteneriat cu alt instituții de cultură a conferinței internaționale dedicate **Sf. Martin, precursor al ordinilor medievale călugărești**;
- Conferința științifică organizată de **Zilele Aradului** (în fiecare an în luna august), în parteneriat cu instituțiile de cultură arădene;
- Sesiunea științifică internațională dedicată **Zilei Naționale a României** (noiembrie 2026, 2027, 2028 și 2029), în cooperare cu instituții de cultură arădene, Consiliul Județean și universitățile arădene;
- Publicarea unor cărți și monografii științifice focalizate pe istoria Județului Arad (2026-2029)

E.8. Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management:

Complexul Muzeal Arad este afiliat comunității muzeale din țară și din străinătate (este membru **ICOM**) și, în plus, a dezvoltat deja parteneriate cu alte muzee din Banat -Crișana, cu universități, institute culturale, ONG-uri și alte organizații active în domeniile de specialitate, în vederea organizării unor expoziții, evenimente și alte activități de profil.

Specialiști din cadrul Complexul Muzeal Arad va participa la **manifestări științifice naționale și europene**, sesiuni de comunicări arheologice, precum și la alte conferințe în scopul creșterii vizibilității și prestigiului muzeului arădean în țară și străinătate.

F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, planificate pentru perioada de management, a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor Muzeului ce pot fi atrase din alte surse:

F.1. Proiectul de venituri și cheltuieli pe perioada managementului

Nr. Crt.	Categorii	Anul 1 2026	Anul 2 2027	Anul 3 2028	Anul 4 2029
1	2	3	4	5	6
1.	TOTAL VENITURI, din care	10 910 000 lei	13 694 000 lei	18 258 000 lei	18 671 000 lei
	1.a. venituri proprii din care				
	1.a.1. venituri din activitatea de bază	150 000 lei	167 000 lei	175 000 lei	182 000 lei
	1.a.2. surse atrase	0	0	0	0
	1.a.3. alte venituri proprii	0	0	0	0
	1.b. subvenții/alocații	10 760 000 lei	13 529 000 lei	18 085 000 lei	18 489 000 lei
	1.c. alte venituri	0	0	0	0
2.	TOTAL CHELTUIELI, din care	10 910 000 lei	13 694 000 lei	18 258 000 lei	18 671 000 lei
	2.a. Cheltuieli de personal, din care,	4 099 000 lei	4 304 000 lei	4 520 000 lei	4 746 000 lei
	2.a.1. Cheltuieli cu salariile	4 000 000 lei	4 200 000 lei	4 410 000 lei	4 746 000 lei
	2.a.2. Alte cheltuieli de personal	99 000 lei	104 000 lei	110 000 lei	115 000 lei
	2.b. Cheltuieli cu bunuri și servicii, din care	3 390 000 lei	3 561 000 lei	3 738 000 lei	3 925 000 lei
	2.b.1. Cheltuieli pentru proiecte	1 150 000 lei	1 208 000 lei	1 268 000 lei	1 331 000 lei
	2.b.2. Cheltuieli cu colaboratorii	980 000 lei	1 029 000 lei	1 080 000 lei	1 134 000 lei
	2.b.3. Cheltuieli pentru reparații curente	10 000 lei	11 000 lei	12 000 lei	13 000 lei
	2.b.4. Cheltuieli de întreținere	800 000 lei	840 000 lei	882 000 lei	926 000 lei
	2.b.5. Alte cheltuieli cu bunuri și servicii	450 000 lei	473 000 lei	496 000 lei	521 000 lei

2.c. Cheltuieli de capital	3 421 000 lei	5 829 000 lei	10 000 lei	10 000 lei
2.d. Alte cheltuieli aferente	-	-	-	-

F.2. Numărul estimat al beneficiarilor pentru perioada managementului

2.1. la sediu: 50 000 (2026), 55 000 (2027), 60 000 (2028) și 70 000 (2029)

2.2. în afara sediului: 10 000 (2026), 12 000 (2027), 15 000 (2028) și 20 000 (2029)

3. Programul minimal estimat pentru perioada de management aprobată (Anexă)

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)
----------	---------	--------------------------------	------------------------------------	-----------------------	---------------------------------

Anul I de management (2026)

Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte	Denumirea proiectului	Buget Prevăzut în program
Program 1 Protejarea și gestionarea patrimoniului cultural și evidența computerizată (multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 66 000 lei	În cadrul programului se vor realiza: conservarea și restaurarea patrimoniului cultural material și imaterial. Bunurile culturale aflate în posesia CMA sunt inventariate și clasate	7	Servicii restaurare bunuri culturale/rame tablourii	20 000 lei
			Servicii restaurare piese arheologice	20 000 lei
			Servicii restaurare tezaur monetar Sântana	8 000 lei
			Servicii restaurare tezaure monetare	8 000 lei
			Servicii clasare tezaure monetare	10 000 lei
			Evidența patrimoniului cultural	0 lei
			Activități de schimburi culturale	0 lei
			Digitizarea patrimoniului muzeului	0 lei
Demararea unor colecții digitale	0 lei			
Program 2. Cercetare, educație muzeală și comunicare (multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 133 000 lei	Programul își propune: cercetarea unor situri arheologice, a potențialului etnografic al județului, a istoriei Banatului și României, cercetarea patrimoniului imobil și mobil al CMA. Proiectele de educație muzeală se focalizează asupra unor vizite	6	Proiecte de cercetare a patrimoniului instituției	lei
			Proiecte de cercetare arheologică preventivă și sistematică	100 000 lei
			Șantierul arheologic Sântana - Cetatea Veche – contribuție CMA	10 000 lei
			Tumul cercetări arheologice Pecica	8 000 lei
Cercetări arheologice non-intruzive pentru				

		/lecții/stagii de practică la care participă preșcolari, elevi și studenți, dar și adulți la Muzeu		realizarea monografiei orășenești Sântana Analize antropologice Servicii de storytelling online/ofline – ateliere de povești pentru copii "Cronicile Misterioase ale Muzeului", an școlar 2025-2026 Stagii de practică a studenților Colaborarea cu muzee din România	8 000 lei 7 000 lei 0 lei 0 lei
Program Valorificarea patrimoniului cultural (multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 171 000 lei	3.	Valorificarea patrimoniului muzeului se va face prin: -Expozițiile permanente de la sediile CMA; -Expoziții temporare; - Manifestări științifice; - Tipărirea unor cărți care valorifică patrimoniul muzeului (inclusiv în format digital); - Publicare revistelor <i>Ziridava. Studia Archeologica, Ziridava. Studia Historica, Zărandul, Kinema Ikon, Orbis Medievalis</i> , precum și a altor lucrări de specialitate	5	Expoziții permanente de arheologie antică și medievală, istorie, artă și etnografie Expoziții temporare cu tematici diverse Expoziție industria arădeană: machete trenuri Expoziții "Tradiții sărbători pascale" Expoziție Brazi de Crăciun Expoziție kinema-ikon :materiale promotionale si costuri expozitie Expozitie Științele naturii Istorie, Cultura si Civilizatie Europeana in contextul actual - Simpozionul : EUROPA – Provocari si raspunsuri Media Art festival Arad - ediția 11, contribuție CMA Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local, regional și național (cărți, volume publicate, de autor unic sau în colaborare) Tipărire <i>Ziridava. Studia Archeologica, nr. 40</i> Servicii tehnoredactare și editarea <i>Ziridava. Studia Archeologica, nr. 40</i> Tipărire catalog <i>Kinema Ikon</i> Tipărire revista etnografică <i>Zarandul, nr. 9</i> Publicatii catalog expozitie etnografica	45 000 lei 5 000 lei 5 000 lei 7 000 lei 3 000 lei 30 000 lei 7 000 lei lei 15 000 lei 5 000 lei 9 000 lei 7 000 lei 5 000 lei 5 000 lei

			Tipărire Catalog cetatea Ineu Servicii tipografice volum <i>Ziridava. Studia Historica</i> , nr. 31 Servicii tipărire carte pentru copii	15 000 lei 8 000 lei
Program Dezvoltarea colecțiilor (multianual/perioada 2026-2029)	4. Va fi continuată acțiunea de îmbogățire a colecțiilor prin activități de săpături și cercetare arheologică, care va aduce noi obiecte muzeale, prin achiziții de bunuri culturale, prin donații	2	Patrimoniul arheologic rezultat din proiectele de cercetare ale Complexului Muzeal Arad Achiziția de bunuri culturale prin acțiunile Comisiei de Achiziții și Donații	0 lei 0 lei
Program Promovarea creativă (multianual/perioada 2026-2029) Buzet propus: 443 000 lei	5. Realizarea unor activități punctuale pentru atragerea vizitatorilor și promovarea imaginii muzeului în comunitate	5	Noaptea muzeelor Museum Arad Reenact Fest Noaptea europeană a cercetătorilor Tabăra pictură Săvârșin Extinderea programelor existente ale CMA Eveniment <i>Zilele Complexului Muzeal Arad</i> Materiale și servicii de promovare a acțiunilor culturale Proiecte preluate din Strategia Culturală a Județului Arad (2021-2027)	100 000 lei 250 000 lei 0 lei 3 000 lei 40 000 lei 40 000 lei 10 000 lei
Program Cercetarea și valorificarea istoriei locale multianual/perioada (2026-2029) Buzet propus: 20 000 lei	6. Organizarea unor conferințe științifice și publicarea comunicărilor susținute în volume indexate BDI, la edituri acreditate CNCSIS	4	Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local, (cărți, volume publicate, de autor unic sau în colaborare) Eveniment și volum <i>Administrație Românească Arădeană</i> Publicarea unor cărți și monografii științifice legate de istoria Județului Arad <i>Monografie Ioan Slavici</i>	 10 000 lei 10 000 lei

Anul II de management (2027)

Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte	Denumirea proiectului	Buzet Prevăzut în program
Program 1 Protejarea și gestionarea patrimoniului cultural și evidența computerizată	Programul are ca obiective: conservarea și restaurarea patrimoniului aflat în	7	Conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu Servicii restaurare piese arheologice	70 000 lei 20 000 lei

<p>(multianual/perioada 2026-2029)</p> <p>Buget propus: 70 000 lei</p>	<p>administrarea muzeului dar și cel aflat la deținători persoane private. Obiectele deținute de CMA vor fi inventariate și clasate</p>		<p>Servicii restaurare tezaure monetare 20 000 lei</p> <p>Servicii clasare tezaure monetare 20 000 lei</p> <p>Clasarea patrimoniului muzeului 10 000 lei</p> <p>Evidența patrimoniului cultural 0 lei</p> <p>Activități de schimburi culturale 0 lei</p> <p>Digitizarea patrimoniului muzeului 0 lei</p> <p>Demararea unor colecții digitale 0 lei</p>	
<p>Program 2. Cercetare, educație muzeală și comunicare (multianual/perioada 2026-2029)</p> <p>Buget propus: 135 000 lei</p>	<p>Programul se focalizează pe mai multe direcții: cercetarea siturilor arheologice, a patrimoniului cultural al CMA, pe evidențierea potențialului etnografic al județului Arad etc. Proiectele focalizate pe educație muzeală propun derularea unor vizite/lecții/stagii de istorie/patrimoniul cultural în spațiile muzeului cu preșcolari, elevi și studenți, etc.</p>	6	<p>Proiecte de cercetare a patrimoniului instituției lei</p> <p>Proiecte de cercetare arheologică sistematică sau preventivă 125 000 lei</p> <p>Șantierul arheologic Sântana - Cetatea Veche, - contribuție CMA 120 000 lei</p> <p>Analize antropologice 5 000 lei</p> <p>Servicii de storytelling online/offline – ateliere de povești pentru copii "Cronicile Misterioase ale Muzeului", an școlar 2026-2027 10 000 lei</p> <p>Stagii de practică a studenților 0 lei</p> <p>Colaborarea cu muzee din România 0 lei</p>	
<p>Program 3. Valorificarea patrimoniului cultural (multianual/perioada 2026-2029)</p> <p>Buget propus: 152 000 lei</p>	<p>Valorificarea patrimoniului muzeului se va face prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Expozițiile permanente de la sediile CMA; -Expoziții temporare; - Manifestări științifice; - Tipărirea unor cărți care valorifică patrimoniul muzeului (inclusiv în format digital); - Publicare revistelor <i>Ziridava</i>, <i>Studia Archeologica</i>, <i>Zirdiava</i>, <i>Studia Historica</i>, <i>Zărandul</i>, <i>Kinema Ikon</i>, precum și a altor lucrări de specialitate 	5	<p>Expoziții permanente de arheologie clasică și medievală, istorie, artă și etnografie</p> <p>Expoziții temporare cu tematici diverse, inclusiv cu exponatul lunii</p> <p>Expoziție industria arădeană: machete trenuri 45 000 lei</p> <p>Expoziții "Tradiții sărbători pascale" 5 000 lei</p> <p>Expoziție Brazi de Crăciun 5 000 lei</p> <p>Expoziție kinema-ikon :materiale promotionale si costuri expozitie 9 000 lei</p> <p>Expozitie Științele naturii Istorie, Cultura si Civilizatie Europeana in 10 000 lei</p> <p>30 000 lei</p>	

			<p>contextul actual - Simpozionul : EUROPA – Provocari și raspunsuri</p> <p>Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local și național (cărți și volume de unic autor sau în colaborare) Tipărire <i>Ziridava. Studia Archeologica, nr. 41</i> Servicii tehnoredactare și editarea <i>Ziridava. Studia Archeologica, nr. 41</i> Tipărire catalog <i>Kinema Ikon</i> Tipărire revista etnografică <i>Zarandul, nr. 10</i> Servicii tipografice volum <i>Ziridava. Studia Historica, nr. 32</i> Tipărire volum <i>Orbis Mediaevalis</i></p>	<p>10 000 lei</p> <p>7 000 lei</p> <p>7 000 lei</p> <p>7 000 lei</p> <p>12 000 lei</p> <p>5 000 lei</p>
<p>Program 4. Dezvoltarea colecțiilor (multianual/perioada 2026-2029)</p> <p>lei</p>	<p>Va fi continuată acțiunea de îmbogățire a colecțiilor prin activități de săpături și cercetare arheologică, care va aduce noi obiecte muzeale, prin achiziții de bunuri culturale, prin donații</p>	2	<p>Patrimoniul arheologic rezultat din proiectele de cercetare ale Complexului Muzeal Arad</p> <p>Achiziția de bunuri culturale prin acțiunile Comisiei de Achiziții și Donații</p>	<p>0 lei</p> <p>0 lei</p>
<p>Program 5. Promovarea creativă (multianual/perioada 2026-2029)</p> <p>Buget propus: 485 000 lei</p>	<p>Realizarea unor activități punctuale pentru atragerea vizitatorilor și promovarea imaginii muzeului în comunitate</p>	5	<p>Noaptea muzeelor Museum Arad Reenact Fest Noaptea europeană a cercetătorilor Eveniment <i>Zilele Complexului Muzeal Arad</i> Extinderea programelor existente Materiale și servicii de promovare a acțiunilor culturale Proiecte preluate din Strategia Culturală a Județului Arad (2021-2027)</p>	<p>150 000 lei 250 000 lei</p> <p>0 lei</p> <p>5 000 lei</p> <p>80 000 lei</p> <p>0 lei</p>
<p>Program 6. Cercetarea și valorificarea istoriei locale</p>	<p>Organizarea unor conferințe științifice și publicarea comunicărilor susținute</p>	2	<p>Eveniment și volum Administrație Românească Arădeană (mai) în</p>	11 000 lei

multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 22 000 lei	în volume indexate BDI, la edituri acreditate CNCIS		parteneriat cu Biblioteca Județeană Arad și alte instituții culturale Publicarea unor cărți și monografii științifice legate de istoria Județului Arad	11 000 lei
---	---	--	---	-------------------

Anul III de management (2028)

Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte	Denumirea proiectului	Buget Prevăzut în program
Program 1 Protejarea și gestionarea patrimoniului cultural și evidența computerizată (multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 40 000 lei	Programul are ca obiective: conservarea și restaurarea patrimoniului aflat în administrarea muzeului dar și cel aflat la deținători persoane private. Obiectele deținute de CMA vor fi inventariate și clasate	7	Conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu Servicii restaurare piese arheologice Servicii restaurare tezaure monetare Servicii clasare tezaure monetare Clasarea patrimoniului muzeal Evidența patrimoniului cultural Digitizarea patrimoniului muzeului Activități de schimburi culturale Demararea unor colecții digitale	10 000 lei 10 000 lei 10 000 lei 10 000 lei 0 lei 0 lei 0 lei 0 lei
Program 2. Cercetare, educație muzeală și comunicare (multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 116 000 lei	Programul se focalizează pe mai multe direcții: cercetarea siturilor arheologice, a patrimoniului cultural al CMA, pe evidențierea potențialului etnografic al județului Arad etc. Proiectele focalizate pe educație muzeală propun derularea unor vizite/lecții/stagii de istorie/patrimoniu cultural în spațiile muzeului cu preșcolari, elevi și studenți, etc.	6	Proiecte de cercetare a patrimoniului instituției Proiecte de cercetare arheologică sistematică sau preventivă Șantierul arheologic <i>Sântana - Cetatea Veche</i> , - contribuție CMA Analize antropologice Servicii de storytelling online/offline – ateliere de povești pentru copii "Cronicile Misterioase ale Muzeului", an școlar 2027-2028 Demararea unor proiecte de cercetare cu parteneri externi Stagii de practică a studenților Colaborarea cu muzee din România	105 000 lei 100 000 lei 5 000 lei 11 000 lei 0 lei 0 lei 0 lei
Program 3.	Valorificarea	5	Expoziții permanente	

<p>Valorificarea patrimoniului cultural (multianual/perioada 2026-2029)</p> <p>Buget propus: 143 000 lei</p>	<p>patrimoniului muzeului se va face prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Expozițiile permanente de la sediile CMA; -Expoziții temporare; - Manifestări științifice; - Tipărirea unor cărți care valorifică patrimoniul muzeului (inclusiv în format digital); - Publicare revistelor <i>Ziridava</i>, <i>Studia Archeologica</i>, <i>Ziridava</i>, <i>Studia Historica</i>, <i>Zărandul</i>, <i>Kinema Ikon</i>, <i>Orbis Mdievalis</i>, precum și a altor lucrări de specialitate 		<p>de arheologie clasică și medievală, istorie, artă și etnografie</p> <p>Expoziții temporare cu tematici diverse, inclusiv cu exponatul lunii</p> <p>Expoziție industria arădeană: machete trenuri</p> <p>Expoziții "Tradiții sărbători pascale"</p> <p>Expoziție Brazi de Crăciun</p> <p>Expoziție kinema-ikon :materiale promotionale si costuri expozitie</p> <p>Expozitie Științele naturii</p> <p>Istorie, Cultura si Civilizatie Europeana in contextul actual - Simpozionul : EUROPA – Provocari si raspunsuri</p> <p>Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local și național (cărți și volume de unic autor sau în colaborare)</p> <p>Tipărire <i>Ziridava</i>, <i>Studia Archeologica</i>, nr. 42</p> <p>Servicii tehnoredactare și editarea <i>Ziridava</i>, <i>Studia Archeologica</i>, nr. 42</p> <p>Tipărire catalog <i>Kinema Ikon</i></p> <p>Tipărire revista etnografică <i>Zarandul</i>, nr. 11</p> <p>Servicii tipografice volum <i>Ziridava</i>, <i>Studia Historica</i>, nr. 33</p>	<p>45 000 lei</p> <p>5 000 lei</p> <p>5 000 lei</p> <p>9 000 lei</p> <p>5 000 lei</p> <p>30 000 lei</p> <p>10 000 lei</p> <p>8 000 lei</p> <p>7 000 lei</p> <p>7 000 lei</p> <p>12 000 lei</p>
<p>Program Dezvoltarea colecțiilor (multianual/perioada 2026-2029)</p> <p>lei</p>	<p>4. Va fi continuată acțiunea de îmbogățire a colecțiilor prin activități de săpături și cercetare arheologică, care va aduce noi obiecte muzeale, prin achiziții de bunuri culturale, prin donații</p>	<p>2</p>	<p>Patrimoniul arheologic rezultat din proiectele de cercetare ale Complexului Muzeal Arad</p> <p>Achiziția de bunuri culturale prin acțiunile Comisiei de Achiziții și Donații</p>	<p>0 lei</p> <p>0 lei</p>
<p>Program Promovarea creativă (multianual/perioada 2026-2028)</p>	<p>5. Realizarea unor activități punctuale pentru atragerea vizitatorilor și promovarea imaginii</p>	<p>5</p>	<p>Noaptea muzeelor Museum Arad Reenact Fest Noaptea europeană a cercetătorilor Eveniment <i>Zilele</i></p>	<p>150 000 lei 250 000 lei 0 lei</p>

Buget propus: 490 000 lei	muzeului în comunitate		Complexului Muzeal Arad Extinderea programelor existente Materiale și servicii de promovare a acțiunilor culturale	5 000 li 85 000 lei
Program 6. Cercetarea și valorificarea istoriei locale multianual/perioada 2023-2025) Buget propus: 20 000 lei	Organizarea unor conferințe științifice și publicarea comunicărilor susținute în volume indexate BDI, la edituri acreditate CNCSIS	2	Eveniment și volum Administrație Românească Arădeană (mai) în parteneriat cu Biblioteca Județeană Arad și alte instituții culturale Publicarea unor cărți și monografii științifice legate de istoria Județului Arad	10 000 lei 10 000 lei

Anul IV de management (2029)

Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte	Denumirea proiectului	Buget Prevăzut în program
Program 1 Protejarea și gestionarea patrimoniului cultural și evidența computerizată (multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 40 000 lei	Programul are ca obiective: conservarea și restaurarea patrimoniului aflat în administrarea muzeului dar și cel aflat la deținători persoane private. Obiectele deținute de CMA vor fi inventariate și clasate	7	Conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu Servicii restaurare piese arheologice Servicii restaurare tezaure monetare Servicii clasare tezaure monetare Clasarea patrimoniului muzeal Evidența patrimoniului cultural Digitizarea patrimoniului muzeului Activități de schimburi culturale Demararea unor colecții digitale	10 000 lei 10 000 lei 10 000 lei 10 000 lei 0 lei 0 lei 0 lei 0 lei
Program 2. Cercetare, educație muzeală și comunicare (multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 126 000 lei	Programul se focalizează pe mai multe direcții: cercetarea siturilor arheologice, a patrimoniului cultural al CMA, pe evidențierea potențialului etnografic al județului Arad etc. Proiectele focalizate pe educație muzeală propun derularea unor vizite/lecții/stagii de	6	Proiecte de cercetare a patrimoniului instituției Proiecte de cercetare arheologică sistematică sau preventivă Șantierul arheologic <i>Sântana - Cetatea Veche</i> , – contribuție CMA Analize antropologice Servicii de storytelling online/offline – ateliere de povești pentru copii	115 000 lei 110 000 lei 5 000 lei 11 000 lei

		istorie/patrimoniu cultural în spațiile muzeului cu preșcolari, elevi și studenți, etc.		"Cronicile Misterioase ale Muzeului", an școlar 2028-20 Demararea unor proiecte de cercetare cu parteneri externi Stagii de practică a studenților Colaborarea cu muzee din România	0 lei 0 lei 0 lei
Program	3.	Valorificarea patrimoniului muzeului se va face prin: -Expozițiile permanente de la sediile CMA; -Expoziții temporare; - Manifestări științifice; - Tipărirea unor cărți care valorifică patrimoniul muzeului (inclusiv în format digital); - Publicare revistelor <i>Ziridava. Studia Archeologica, Ziridava. Studia Historica, Zărandul, Kinema Ikon, Orbis Medievalis</i> , precum și a altor lucrări de specialitate	5	Expoziții permanente de arheologie clasică și medievală, istorie, artă și etnografie Expoziții temporare cu tematici diverse, inclusiv cu exponatul lunii Expoziție industrie arădeană: machete trenuri Expoziții "Tradiții sărbători pascale" Expoziție Brazi de Crăciun Expoziție kinema-ikon :materiale promotionale si costuri expozitie Expozitie Științele naturii Istorie, Cultura si Civilizatie Europeana in contextul actual - Simpozionul : EUROPA – Provocari si raspunsuri Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local și național (cărți și volume de unic autor sau în colaborare) Tipărire <i>Ziridava. Studia Archeologica, nr. 43</i> Servicii tehnoredactare și editarea <i>Ziridava. Studia Archeologica, nr. 43</i> Tipărire catalog <i>Kinema Ikon</i> Tipărire revista etnografică <i>Zarandul, nr. 12</i> Servicii tipografice volum <i>Ziridava. Studia Historica, nr. 34</i> Editare volum <i>Orbis Medievalis</i>	45 000 lei 5 000 lei 5 000 lei 9 000 lei 5 000 lei 30 000 lei 10 000 lei 8 000 lei 7 000 lei 7 000 lei 12 000 lei 5 000 lei
Program	4.	Va fi continuată	2	Patrimoniul arheologic	0 lei
		Buget propus: 143 000 lei			

Dezvoltarea colecțiilor (multianual/perioada 2026-2029)	acțiunea de îmbogățire a colecțiilor prin activități de săpături și cercetare arheologică, care va aduce noi obiecte muzeale, prin achiziții de bunuri culturale, prin donații		rezultat din proiectele de cercetare ale Complexului Muzeal Arad Achiziția de bunuri culturale prin acțiunile Comisiei de Achiziții și Donații	0 lei
Program 5. Promovarea creativă (multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 495 000 lei	Realizarea unor activități punctuale pentru atragerea vizitatorilor și promovarea imaginii muzeului în comunitate	5	Noaptea muzeelor Museum Arad Reenact Fest Noaptea europeană a cercetătorilor Eveniment Zilele Complexului Muzeal Arad Extinderea programelor existente Materiale și servicii de promovare a acțiunilor culturale	150 000 lei 250 000 lei 0 lei 10 000 lei 85 000 lei
Program 6. Cercetarea și valorificarea istoriei locale multianual/perioada 2026-2029) Buget propus: 24 000 lei	Organizarea unor conferințe științifice și publicarea comunicărilor susținute în volume indexate BDI, la edituri acreditate CNCSIS	2	Eveniment și carte Administrație Românească Arădeană (mai) în parteneriat cu Biblioteca Județeană Arad și alte instituții culturale Publicarea unor cărți și monografii științifice legate de istoria Județului Arad	12 000 lei 12 000 lei

Manager,
Dr. Sorin Bulboacă

